БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 237 (3144) | 1956 оной октябриин 7, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

...т-Монголой АССР һү тушааха ба худалдаха ...лэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ

...т-Монголой АССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд һү ту... ба худалдаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, сентябриин дүүргэбэ. Энэ жэлдэ 1955 оной энэ үеынхидэ орходоо 3126 тонно ...о һүн гүрэндэ тушаагдаһан ба худалдагдаһан байна.

...о һү тушаалга үргэлжэлһөөр. Жэлэй эсэс хүрэтэр ...н тонноһоо доошо бэшэ һүн гүрэндэ нэмэгдэжэ тушаагдаха ба... байна.

Политехническэ ...уралсал бэелүүлхын түлөө

...гажа ябаа залуу үетэнние ...түүлхэ хэрэгтэ Комму... ...ическэ партиин, Советскэ ...ительство саг үргэлжэ ан... хандуулдаг байна. Ма... ...он дотор арадай гэгээрэл ...эр хүгжэжэ, бүгэдэниин ... долоон жэлэй һуралсал ... хаанагүй бэелүүлэгдэ. ...дахи табанжэлдэ бухы ...удта, хүдөө нютагуудта ...итын арбан жэлэй һу... ...л год түлэб бэелүүлэг... юм.

...дай ажахын ба культу... олон тоото һалбаринуудта ...ажа шадахаар хүнүүдые ...хын тулада һургуули... ...а политехническэ һурал... ...эмхидхэгдэжэ эхилэнхэй. ...улиин хүдэлмэриие ажа... ...лтай нягта холбоотой... ябуулха, һурагшадые ...шленна болон хүдөө ...н үйлэдбэритэй танил... ...тэдэндэ ажалай дүй ...лолго олгохо гэшэ тон шу... хэрэг болоно. Политех... ...кэ һуралсал бэелүүлхын үйлэдбэридэ хамаатай ...үүдые һурагшадта заа... гадна, завод, фабрика... ...та, колхозууд болон ...зуудта, һургуулинууд ша... ...ай туршалгын талмайнууд ...һуралсалай мастерской... соо тэдэниие ажал ху... ...тэй болгото дээрэнь ...эсуулха ёһотой гэжэ пар... XX съезд заагаан байна.

...ай республикын түрүү ...уулинууд хүдэлмэреэ шэ... ...һайжаруулжа, поли... ...ическэ һуралсал үргэнөөр ...улиин түлөө тэмсэнэ. За... ...һургуулинуудай коллекти... ...үйлэдбэриинхид ба промышлен... ...предприятинуудта, МТС-... ...совхозуудта эльгээжэ, ...мэриин дүй дуршэлтэй ...энэлтэй танилсуулха гэжэ ...додог байха юм.

...шадые ажабайдалтай, ...дбэритэй нягта холбоотой... ...ургаха, ажалай дүй дур... ...й болохо талаар хүдөө... ...арим һургуулинууд гор... ...үсхэл оролдолго гаргана. ...грайн аймагай Үнэгэтэйн ...да һургуулиин (директо... ...нүхэр А. П. Ермошкин) ...гшад зунайнгаа амарал... ...үедэ хоёр звеноһоо бүри... һурагшадай бригада эм... ...эд, Хрущевой ба Орджо... ...ын нэрэмжэтэ колхозуу... ...поли дээрэ, огородто ху... ...илээ. Тэдэнэр оролдосо... һайнаар ажаллажа, ...р баян ургаса ургуулаад, ...тэрэнээ хуряажа бай... ...Эдэ һурагшад таряанай ...р улаһын тула хаалта хэ... ...һубаг малтаһан байха юм. ...тэдэнэр бухы хүдэлмэреэ ...анарай хүтэлбэри доро ...һургуулинуудай ойлгоһон ...етическэ ойлгомжоё ажал ...соо хэрэглэхэ аргатай ...

...Гэбэшье, республикымнай ...он һургуулинуудай поли... техническэ һуралсал хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Педагогическа зарим коллективуд эрдэм ухаанай эхи заабаринуудые һурагшадта ойлгуулхынгаа хажуугаар, тэдэнние манай промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэритэй багаар танилсуулна, һурагшадай үйлэдбэритэй танилсаха, ажалай дүй дуршэлтэй болохо мастерскойнууд, туршалгын талмайнууд олохон һургуулинуудта бэлэдхэгдээгүй байһаар. Энэ талаар Яруунын, Зэдын, Хориин болон бусад аймагуудай олон һургуулинуудые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зэдын аймагай эхин һургуулинуудта, мүн долоон жэлэй ба дунда һургуулинуудай эхин классуудта гар ажал хэхэ урогуудынь пластилинай, сабуугай, зуузан саарһан гү дээрэһээ ёһын тэдысэ үнгэргэгдэдэг байба. Тус аймагай долоон жэлэй һургуулинууд хэдэ һайн мастерскойгүй юм: һурагшадынь ажалай дуршэлтэй болохо аргагүйдэнэ. Петропавловска, Дэрэстэйн дунда һургуулинуудай кабинедүүд олон түхеэрэлгэнүүдээр дутамаг. Тэдэ тэдэнэй директорнүүд, илангаа аймагай арадай гэгээрэлэй таһаг, энээн тухайда һанаагаа эхээр зобоногүй.

һургуулинуудта политехническэ һуралсал бэелүүлхэ хэрэг тэдэнэй материальна базаһаа гол түлэб дулдыдажа байна. Тиимэһээ, һургуулинуудтахи һуралсалай-материальна базыень бэхижүүлхэ шухала болоно. Промышленна предприятинууд, МТС-үүд, совхозууд энэ хэрэгтэнь һургуулинуудта горьтойхон туһа хүргэхэ арга боломжотой. Гэбэшье, иланга хүдөөгэй һургуулинуудта, МТС-үүд болон промышленна предприятинуудай зүгһөө тодорхой туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Правительствын тогтоолой ёһоор, Нарһатын МТС-эй (Яруунa) дирекци тэндэхи дунда һургуулида нэгэ трактор, Яруунын совхоз—Гундын дунда һургуулида трактор, комбайн ба бусад хэрэгсэлнүүдые үгэхэ гэжэ найдуулһан аад, үгэдөө хүрэнэгүй.

Нютагуудтахи партиина, советскэ организацинууд һургуулинуудта политехническэ һуралсал бэелүүлхэ асуудалда саг үргэлжэ анхаралаа табиха зэргэтэй. һургуули бүхэниие һуралсалай мастерскойтой, туршалгын талмайтай болгохо шухала. Энэ хэрэгтэ олониитын ажахын организацинууд хабаадуулагдаха зэргэтэй.

Ажабайдалтай нягта холбоотойгоор хүдэлмэреэ ябуулха, һурагшадта ажалай дүй дуршэл олгохо, эрдэм ухаанай баялигнаа хүртөөжэ, залуу үетэниие эрдэм бэлигтэй, эрхим шадабаритай хүнүүд болгохо хүндэтэ зорилгоё арадай гэгээрэлэй органууд ба һургуулинуудай амжалтатайгаар бэелүүлхэнь лабтай.

...спубликын аймагуудта барилгын ябаса тухай 1956 оной октябриин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

	барилгаһаниинь	барилгажа байһаниинь
...ин	315,0	172,0
...ай	115,0	86,0
...арын	114,0	49,8
...ын	106,5	84,6
...	104,0	60,8
...	86,0	75,0
...анай	85,0	45,5
...	83,7	86,0
...альска	76,0	22,7
...	62,6	37,7
...рай	61,8	62,5
...тайн	57,8	75,0
...	55,8	73,0
...	48,0	126,7
...анай	44,7	72,1
...	41,5	104,0
...ай	39,0	44,0
...	34,9	90,0
...	27,0	104,4
...	1,0	65,8
...	—	420,0
...	—	20,3

...мэдээнһээ харахада, республ... аймагуудта малай байрануу... ...жэлэй түсэб үнгэрэгшэ ...турша 64 процент дүү... ...байна. Тиихэдэ баригдаха ёһотой байрануудай 72 процент бодхоогдожо байна.

Кударын, Түнхэнэй, Байкало-Кударын, Бичурын аймагуудта барилгын хүдэлмэри эрхимүүдэтэйгээр ябуулагдажа, жэлэй түсэб түсэбөө дүүргэгдэбэ. Мүн эдэ аймагуудай колхозуудта малай байрануудые олоор баригдахаһаа гадна, ажаһуудалай, культурна эмхи-зургаануудай, ажахын барилганууд һайнаар эрхилэгдэнэ. Гэбэшье, республикын олонхи аймагуудта барилгын хүдэлмэри аргагүй муугаар ябуулагдана. Хэжэнгын, Закаменай, Заиграйн аймагуудта барилгын жэлэй түсэб 40 хүрэхэгүй процент дүүргэгдэбэ. Илангаа Хориин аймаг барилгынгаа түсэб оройдоол нэгэ процент дүүргэ. Энээнэй гол шалтагаан гэхэдэ, колхозуудай барилгашадай ажал муугаар эмхидхэгдэнэ. Зарим колхозуудта барилгын бригаднууд тараагдажа, тэдэнэй хэжэ байһан хүдэлмэри оршигдоноо.

Колхозой барилгашад Агууехэ Октябриин 39 жэлэй ойн түхеэрэлгэ малай байрануудые бариха түсэбөө дүүргэжэ, 1957 ондо байрануудые бариха түсэбөө бэлэдхэхэ барилгануудые бариха хэрэгтэй бухы материалнуудай хахадые бага бэшэнь бэлэдхэжэ дүүргэхэ ёһотой.

Таряа хуряалгые эрид түргэдхэхэ

Мүнөө жэлэйхеэр бодоходо, Кабанскын аймагай колхознигууд ороо һото культурануудай һайн ургаса ургуулаа. Жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо гектар бүриһөө 12 центнер, зарим участогуудһаа 20 центнер хүрэтэр таряан абтана. Ленинэй, Кировэй, Хрущевой нэрэмжэтэ болон бусад хэдэн колхозууд гектар бүриһөө 9—10 центнер ургаса хуряаһан байна.

Баталагдаһан графигай ёһоор аймагай бухы колхозуудта ороо һото культурануудые хуряалга сентябриин 25 хүрэтэр дүүргэгдэхээр харалагдаһан байгаа. Энэ графигые сагһаань урид дүүргэхэ арга боломжо Темлюйскэ МТС-тэ, колхозуудта дүүрэн байгаа бшуу. 30 комбайн, 6 лафетнэ болон 50 юрын жатка колхозуудай полинуудта хүдэлэгдэжэ байгаа.

Гэбэшье, таряа хуряалга тус аймагай колхозуудта ехээр удаарж байна. Юуб гэхэдэ, график баталһанай удаа түргүшын үдэрнүүдтэ тэрэниие дүүргэхэгүй ябадал үзэгдэнэ. Мүн Темлюйскэ МТС таряа хуряалгада тон муугаар бэлэдхэ гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Комбайнуудай заримаанинь хуряаха полинуудтаа хүрэн сасуугаа энэ тэрэ детальнуүд эбдэрбэ гээд һаатадаг байгаа. Хуряалгын үедэ хэрэгтэй болохо частьнуудые МТС-эй дирекци уридшалан бэлдэхые оролдоогүй. Тиин сашаадаа таряанай үргэлжэдөө үдэшэжэ захалхада, комбайнова агрегадууд техническэ хангалгын муугаар хэгдэгдэ дээрэһээ биратай юумэ хэбэгүй. Хуряалгын халуун хаһа саг соо МТС-эй инженернүүд, механигууд комбайнова агрегадуудаар үсөөн ябадаг, тэдэнэй ажал хүдэлмэриие һонирходоггүй байгаа. МТС-эй нүүдэл мастерскойнууд комбайнуудта саг дары туһалжа үрдидэггүй ходол хожомдожо ерэдэг һэн. Зарим комбайнууд бага сага заһабаритай байбашье, мастерскойнуудай муугаар хүдэлдэг дээрэһээ хэдэн үдэрөөр һаатадаг байгаа. Тэрээнһээ байтагай МТС-эй «С-6» комбайнууд һүниндөө гэрэлтүүлхэ түхеэрэлгэгүй байшаба.

Эдэ бухы шалтгаануудһаа боложо, комбайнууд 10—12 гектар үдэр бүри хадаха, хуряаха түсэбтэй аад, оройдоо 4—5 гектар хуряадаг байна.

Таряа хуряалгые болошогүйгөөр удааруулһанай үшөө нэгэ шалтагааниинь юуб гэбэл, амяарлан хуряалгые Кабанскын аймагта тоохогүй ябадал гарана. МТС-эй 6 лафетнэ хадаа оройдоо 159 гектар хадаа. Жэшээлхэдэ, аймагай томошог колхоздо—Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо арай гэжэ 42 гектар таряан амяарлан хуряагдаһан байна. Иигэжэ тус колхоздо 400 гектар, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 500 гаран гектар, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо таряанайнь табанай нэгэ хуби мүнөө хүрэтэр узуурта байһаар. Аймагай бухы колхозуудта 1919 гектар үнн хада эдеэшэһэн таряан үлөөд байна.

КПСС-эй айком, аймгүйсэдком таряа хуряалгые эдэ үдэрнүүдтэ дүүргэхын тулада тодорхой хэмжээнүүдые саг дары абаха ёһотой.

А. Власенко.

Таряа тушаалгые удааруулна

Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо долоон комбайн хүдэлхэ байһан аад, дүрбэн комбайн хүдэлнэ. Тэрэ мүртөө ажалайнь бүтээсэ тон бага. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй олонхинь эбдэрхэйгээд заатагүй нэгэ-хоёр үдэр миин байдаг. Жэшээлхэдэ, Доржи Чоёновой комбайн сентябриин 22-һоо 24 хүрэтэр миин байгаа. Энэ нүхэр хуряалгын эхилһэнһээ хойшо оройдоо 20 гектар таряа хуряагаа. Мүн нүхэр Базаровай самоходно комбайн ходо һаатана. Энэ колхоздо комбайнуудай иимэ муугаар хүдэлжэ байхада Цагаан-Усанай МТС-эй директор нүхэр Биртанов болон МТС-эй инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ямаршье хэмжээ абанагүй.

Комбайнһаа таряа зөөхэ машинануудай дутадаг дээрэһээ ехэ таряан полиин захада адхагдажа, үрилтэ хоролтодо орожо байдаг. Энээниие мэдэжэ байһан колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Мурхонов ямаршье хэмжээ абанагүй. Колхозой нэгэдэхи комплексно бригадын тогто таряа сэбэрлэхэ, хиидхэхэ, хатааха механизмууд аргагүй муугаар хүдэлнэ. Тэндэхи нэгэ ток дээрэ хоёр зернопульт, хори гаран хүн хүдэлдэг нэрэтэй юм. Тэдэ ажалай эмхидхэлэй муу дээрэһээ хүн бүхэнэй эхэн ажалынь ердөө үгы. Гадна, хоёр зернопульт үдэр һүнигүй хүдэлэгдэнэгүй. Иигэжэ гүрэндэ таряа тушаалга болошогүйгөөр удааруулагдажа байна. Жэшээлхэдэ, сентябриин 25-най үдэр гүрэндэ таряа тушааха «ЗИС» машина үдэ болотор ашаалагдаагүй байгаа. Иимэ ушарнууд эндэ үдэр бүри үзэгдэнэ. Энээн тухай нүхэр Жамбалов ана асууха:

— Ток дээрэмнай таряан бага ха юм, энээхэн таряаешье зернопультаар түргэхэн хиидхэжэрхихэл байхабди, — гэжэ хөөрэдэг. Тэдэ мүнөө хүрэтэр хубилалта болоогүй байһаар.

Д. Цыремпилов.

һүни үдэргүй хүдэлнэ

Торийн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз ороо һото культурануудайнгаа гектар бүриһөө 8 центнерһээ доошо бэшэ ургаса абаха гэһэн түсэбөө амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо колхозой тогуудта 5 мянга гаран центнер таряан оронхой. Иимэ ехэ таряае сээнь хатааха, хиидхэхэ, сэбэрлэжэ абаха гэшэ тон хариуусалгатай хэрэг байгаа һан юм. Тиимэһээ колхозой правлени ток дээрэхи хүдэлмэриие түрүүшын үдэрһөө эхилэн зүбөөр эмхидхэһэн байна. Энээнэй ашаар колхозой гэшүүд гүрэндэ уялгата ёһоор таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, түхеэрэйхидэй урида харюу болгон түсэбһөө гадуур 500 центнер таряа тушааха гэжэ шиидээ һэн. Мүнөө тэрээнэйнь 400 гаран центнер тушаагдаа. Таряа хуряалгын түрүүшын үдэрһөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ колхознигууд, Тэрин МТС-эй комбайнернууд яһала һайнаар хүдэлөө. Иигэжэ колхозой тогуудтахи элдэб механизмуудай, тэдэнээ таряа шэрэжэ байһан автомашинануудай, залуушуулай хонгоо оруулан абһан замхадаггүй һэн.

Энээ хүдэлдэг комбайнер Павел Сокольников сентябриин 28-да тэрэ «Коммунар» комбайнаар 26 га хуряаба. Нүхэр Сокольников сентябриин 25-һаа октябриин 1 болотор, табан хоногой турша, 105 га таряа хуряаһанайнгаа түлөө МТС-эйнгээ дирекциин, парторганизациин зүгһөө шан абаһан байна.

Колхозой партиина организаци хуряалгын үедэ политическэ хүдэлмэриие шадамараар ябуулаа. Таряа хуряагшадай хүдэлжэ байһан лэгазарта уран гоёор бэшэһэн уряа, лозунгнууд, элдэб плакадууд ажалайнгаа эршые шангадхахаһынь урьялдаг байгаа. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд үдэр бүхэндэ «дайшалха хуудаһанда» толилогдодог юм. Коммунистнууд, комсомол залуушуул үдэртөө өөһэдынгөө ажалые хээд, һүниндөө хуряалгын хүдэлмэри эмхидхэдэг байба.

һайнаар урганһан таряагаа саг соонь хуряажа абаад, гүрэнтэйгөө тоосоод байхадаа, колхоз ажалта үдэрэй ороо һото таряа хубааха аргатай болоо. Мүнөө колхозой гэшүүд 8 һарын турша олоһон ажалаа түргөө шэнжэхэ, хара таряа абаба. Олохон айл 20—30 центнер таряа абажа амбаартаа хадагалаа.

Б. Чимитов.

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл

Улан-Удын шэлэй заводой хүдэлмэришэд 9 һарынгаа даабариие 114 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 83 миллион 82 мянган түхэригэй продукци гүрэндэ үгэбэ.

Заводой хүдэлмэришэн бүхэн Октябрьска социалистическэ революциин һайндэрэй урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод, ажалай амжалтануудые түйлажа байна. Жэлэйнгээ даабари уридшалан дүүргэһэн хүдэлмэришэдэй тоо үдэр бүри нэмэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шэл отолдог-багсалдаг цехын түрүү хүдэлмэришэн Екатерина Ивановна Боярчук һууна. Энэ нүхэр октябриин нэгэнэй мэдээгээр жэлэйнгээ даабари 143 процент дүүргэ. Мүнөө һайндэрэй урда дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсон, халаанайнгаа даабари 200 процент дүүргээд, бүри ехэ бүтээхэ түйлахын түлөө тэмсэжэ байна.

Е. РИНЧИНОВАГАЙ фото.

ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито СССР-һээ мордобо

СИМФЕРОПОЛЬ, октябриин 5. (ТАСС). Югославиин Арадай Федеративна Республикын Президент Иосип Броз Тито албанай бэшэ хэрэгээр, һамгантаяа хамта Советскэ Союзда найман үдэр айлшалһанай һүүлээр мүнөөдэр Эхэ орондоо бусаба. ФНРЮ-гэй Союзна гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшын орлогшо Александр Ранкович, Боснийн ба Герцоговинын Арадай Республикын Арадай скупщиныг түрүүлэгшэ Джуро Пуцар болон тэдэнэй айлшаһан бусад хүнүүд Президенттэй хамта мордолсоо.

Үглөөгүүр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов һамгантаяа хамта югославска айлшадай байрада ерэжэ, Президент болон тэрээнэй нүхэдые халуунаар мордохуулба. Удаань югославска айлшад Ялтын районһоо автомашинануудаар Симферопольдо ерэбэ. Тэдэнэр харгыдаа ябахадаа Крымэй үзэсхэлэн һайхан газарнуудые хараһан, Ай-Петри гэжэ хадын оройдо гаража хараһан байна.

ФНРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито болон тэрээнэй ябалсаһан хүнүүдые КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь А. Кириченко, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь Л. И. Брежнев, УССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. С. Коротченко, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, армиин генерал И. А. Серов, адмирал В. А. Касатонов, СССР-һээ ФНРЮ-дэ байдаг Посол Н. П. Фирюбин, Украинын КП-гэй Крымскэ обкомой нэгэдэхи секретарь В. Г. Комяхов, Крымскэ облсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. М. Филиппов, Украинын КП-гэй Симферопольско горкомой секретарь Ф. И. Корницкий, Симферопольско горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ Ф. И. Лесик, Украинын Ялтинска горкомой нэгэдэхи секретарь С. Ф. Медунов, Ялтинска Горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. М. Тарасов гэгшэд мордохуулаа.

ФНРЮ-һээ СССР-тэ байдаг Посол В. Мигунов һамгантаяа, Москвадахи югославска посольствын нэгэдэхи секретарь Р. Диздаревич гэгшэд мордохуулагшадай дунда байлсаа.

Президент Титын ба югославска бусад айлшадай хүндэлэлдэ Хара далайн флодой сэрэгэй морягуудай хүндэлэлэй харуул табигдаа. Оркестр ФНРЮ-гэй, Советскэ Союзай, Украинска ССР-эй гүрэнэй гимнүүдые наадаһан байна.

Аэродром ФНРЮ-гэй, СССР-эй, УССР-эй гүрэнүүдэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй байгаа.

Нүхэр Н. С. Хрущев болон мордохуулхаяа ерэһэн бусад хүнүүд югославска айлшадтай хани ёһоор гар бариилсажа, замдаа һайн ябахыень хүсэбэ.

11 час 10 минутада Президент Тито болон югославска бусад түлөөлэгшэд самолёдто һуужа, тэрэнь баруулжаа шэглэн ошоо.

Президент Иосип Броз Тито Белградта бусажа ерэбэ

БЕЛГРАД, октябриин 5. (ТАСС). Албанай бэшэ хэрэгээр найман үдэр турша соо айлшалһанай ба Крымдэ амарһанайнгаа һүүлээр ФНРЮ-гэй Президент И. Броз Тито һамгантаяа, Союзна гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшын орлогшо Александр Ранкович, Боснийн ба Герцоговинын Арадай Республикын Арадай скупщинын түрүүлэгшэ Джуро Пуцар гэгшэд мүнөөдэр Советскэ Союзһаа Белградта бусажа ерэбэ.

Батанице гэжэ аэродром дээрэ Президент Иосип Броз Титые һамгантайнь, Александр Ранковичые ба Джуро Пуцарые Югославиин Арадай Республикын Союзна скупщинын түрүүлэгшэ Моша Пьяде, Союзна гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшын орлогшо Светозар Вукманович, Союзна гүйсэдхэхэ вечын гэшүүн армиин генерал Иван Гошняк, Момчило Маркович, дотоодын хэрэгүүдые эрхилдэг гүрэнэй секретарь Светислав Стефанович, гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг гүрэнэй секретарёй орлогшо Срджан Прица, Белградта байдаг советскэ посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд угтаба.

Столицын ажалшад Германска Демократическа Республикын долоон жэлэй ойе тэмдэглэнэ

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар долоон жэлэй ой октябриин 7-до гүйсэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлэгэ бүхэсоюзна общество ба ВОКС хоёр Москвада, политехническэ музейн залда соо октябриин 4-дэ вечер эмхидхэбэ. Вечерые академик М. Б. Митин нээгээ. Удаань профессор А. С. Ерусалимский, уранзохёолшо А. Л. Барто, СССР-эй арадай артист В. А. Бабочкин болон бусад хүнүүд үгэнүүдые хэлээ. ГДР-һээ СССР-тэ байдаг Посол Иоганнес Кениг мүн тэрэшэлэн үгэ хэлэһэн байна.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Һургуулинуудай партийна организацинуудай хүдэлмэри һайжаруулха

Зургаадахи табанжэлдэ хото городуудта болон хүдөө нютагуудта дунда һуралсал гол түлэб бэелүүлхэ, юрэнхы һуралсалай һургуулинуудта политехническэ һуралсал һайнаар табиха, һуралсалые ажал хүдэлмэритэй нягтаар холбожо ябуулха, һургуулинуудта һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ зорилго партиин XX съезд табиһан байна. Съездын табиһан эдэ зорилгонуудые бэелүүлгэ хадаа һургуулинуудта хүдэлдэг коммунистнуудай болон партийнабэшэ багшанарай нэрэ хүндын хэрэг болоно.

Һуралсалай үнгэрһэн жэлдэ Городской партийна организаци районойнгоо һургуулинуудта һуралсалай болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа оролдолго һайса гаргаһан байна. Хүдэлмэридэхи дутагдалнуудаа усадхахадань һургуулинуудай партийна организацинуудта туһаламжа хүргэдэг, һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ эрилтэ шангаар табидаг болоһон байгаа. Һургуулинуудта политехническэ һуралсал һайжаруулха тухай асуудал партиин райкомой пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Гадна, № 9, 16, 33 һургуулинуудай хүдэлмэри тухай асуудал КПСС-эй райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Һургуулинуудай партийна организацинуудай секретарьнуудтай һара бүхэндэ семинар үнгэргэдэг байгаабди. Партиин райкомой хүдэлмэрилэгшэд, райкомой гэшүүд пленумэй болон бюрогой шиидхэбэриие бэелүүлэн һургуулинуудта ошожо, тэндэхи партийна организацинуудта туһалдаг, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг, партийна шиидхэбэринүүдэй бэелүүлгые шалгадаг һэн.

Эдэ бүгэдын ашаар районой һургуулинуудтахи һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри зарим тэды һайжараа. Хэрбээ 1954—55 онуудта һурагшадай һураса 85,6 процент байгаа һаа, һуралсалай 1955—56 онуудта 88,7 процент болоһон байна. Һурагшадай журам мүн лэ һайжараа. Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэридэхи түрүүшүүлэй зэргэдэ коммунистнууд Г. И. Чебаков, Д. Ц. Дабжаев, В. М. Дергин, Е. П. Бурдуковский болон бусад ябана.

Ажабайдалһаа һуралсалай таһаранги байха ябадалые болюулха, һурагшадай политехническэ һуралсалые һайжаруулха талаар районоймнай һургуулинуудта ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Ахалагша классуудай һурагшанар хүдөө гаража, колхозуудта хүдэлхэдөө хүдөөгэй ажалтай танилсана. № 3, 33, 26, 16 һургуулинуудай һурагшанар зунай үедэ 6723 ажалта үдэр олоһон байна. 10-дахи һургуулиин һурагшад һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлениин һайшаалда хүртөө.

Манай районой һургуулинууд 70 тонно түмэр түдэгэ, 12 тонно хуушан саарһа суглуулжа, гүрэндэ тушаагаа. Түмэр түдэгэ ехээр суглуулһанай түлөө хоёрдохи, гурбадахи һургуулиинхид БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй мүнгэн шан абаһан байна. Районой һургуулинууд городто модо, сэсэг тарилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. 16-дахи һургуулиин һурагшанар өөһэдынгөө хүсөөр һургуулиин стадион, һургуулидаа хашаа барилсаһан, ондоошье хүдэлмэринүүдые хэһэн байна.

Промышленна предприятинуудай болон шефүүдэйнгээ туһаламжаар һургуулинуудаймнай мастерскойнууд 35 станогтой, 174 верстагтай, 7 электрохюреетэй, 13 оёдолой машинатай, 95 телефонно аппарадтай, 9 автомашинатай, машинануудай элдэб узелнуудтай, дарханай болон слесарна зэр зэмсэгүүдтэй болоо. Иигэжэ политехническэ һуралсал һайнаар эмхидхэмээр материальна база байгуулагдажа эхилээ.

Һургуулинуудай һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулгада һургуулиин партийна организациин ямараар нүлөөлдэг байһаниие 9-дэхи һургуулиин жэшээ дээрэһээ харуулжа болоно. Энэ һургуулида һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри 1954—55 онуудта тон муугаар табигданхай байгаа. Һурагшадай һурасань 64,3 процент, тэрэ тоодо 5-дахи классуудай һурагшанарай һураса 46,6 процент, 8-дахи классуудайхидай 44 процент байһан юм. 10-дахи класста һураһан 25 һурагшанарай миин арбаниинь 10-дахи классаа дүүргэһэн байгаа. Энэ һургуулиие гээгдэлһээнь гаргахын тулада партиин райком тус һургуулиин хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэнэлэн табиһан, хэдэн багшанарынь һэлгэһэн байгаа.

Удаань һуралсалай 1954—55 онуудай жэлэй дүн партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, хүдэлмэридэхи дутагдалнууд хүсэд элирүүлэгдэһэн байгаа. Тэрэ суглаанай һүүлээр «Багшын педагогическа шадабари тухай», «Багшанарай политическэ һуралсал тухай», «Политехническэ һуралсалай ябаса тухай», «Партиин XX съездын дүнгүүд ба һургуулиин багшанарай зорилго» гэһэн асуудалнууд, мүн профсоюзай месткомой, комсомольско, пионерскэ организацинуудай хүдэлмэри тухай асуудалнууд партийна суглаануудта зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Партийна суглаанууд һайнаар бэлэдхэгдэжэ, суглаан дээрэ коммунистнууд өөһэдөө эдэбхитэйгээр табигдаһан асуудалые зүбшэн хэлсэдэг байгаа. Абтаһан шиидхэбэринүүдэй бэелүүлгэ һайнаар шалгагдажа, багшын, хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлэгдэдэг һэн.

Эдэ бүгэдын ашаар даалгагдаһан хүдэлмэриин түлөө багшанарай, илангаяа коммунистнуудай харюусалга дээшэлһэн байна. Тиигэжэ һургуулида хүдэлдэг коммунист-багшанарай заадаг һурагшанарай һураса 90 гаран процент, коммунистнууд Чебаков, Степаненко гэгшэдэйхи—100 процент болоһон, бүхы һургууляараа һурагшадай һураса 88,4 процент хүрэтэр дээшэлээ һэн. Һурагшанарай журам нилээд заһараа.

№ 1, 3, 8, 18-дахи һургуулинуудай партийна организацинууд һуралсалай үнгэрһэн жэлдэ мүн лэ муу бэшээр хүдэлжэ, һуралсалай талаар һайн амжалта туйлаа. Тиигэбэшье, һургуулинуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар. № 16, 26, 33-дахи һургуулинуудта хоёрдохи жэлээ нэгэ класста үлөөшэд олон. Үшөө олохон һургуулинуудта һурагшанарай журам һула байһаар. Зарим партийна организацинууд багшанарай хүдэлмэридэ хиналта багаар табина. Эдэ бүхы дутагдалнуудые һуралсалай шэнэ жэлдэ усадхаха гээшэ һургуулиин партийна организацинуудай шухала зорилго болоно.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ үедэ район дотороо һургуулиин гэр байшангуудые һайнаар заһаха, мастерскойнуудые түхеэрэлгэнүүдээр хангаха, һургуулиин наһанай хүүгэдые һургуулида хабаадуулха, мүн һургуулинуудые бэлэдхэл һайнтай багшанартай болгохо тушаа горьтойхон хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө үедэ район дотор хүдэлжэ байһан эхин шатын һургуулинуудай 159 багшанар бултадаа тусгаар дунда һургуулитай юм. 5—10-дахи классуудта заадаг 351 багшанарһаа 225-ниинь дээдэ һургуулитай, 105-ниинь багшын институт дүүргэһэн, 41-ниинь институдта заочноор һурана.

Урда жэлнүүдтэ орходоо һургуулинуудта һуралсал эмхитэйгээр ябажа байна гэжэ түрүүшын һара харуулаа.

Олон мянган һурагшадые социалистическэ үзэл сурталтайгаар хүмүүжүүлхэ уялгатай идеологическа хүдэлмэрилэгшэ байһан туладаа багша бүхэн политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхын, өөрынгөө мэргэжэл нарижуулан һайжаруулхын тулада саг үргэлжэ оролдохо уялгатай. Багшанарай марксистско-ленинскэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэдэ һургуулиин партийна организацинууд ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Мүнөө жэлдэ районой һургуулиин парторганизацинуудай дэргэдэ политэкономи, мүнөө үеын политика шудалха кружогууд олоор эмхидхэгдэнхэй. Партийна организацинууд кружогуудай хүдэлмэриие һайнаар хүтэлбэрилхэ, заочноор һурагшадта туһаламжа хүргэжэ байха уялгатай.

И. Прозоров, КПСС-эй Городской райкомой секретарь.

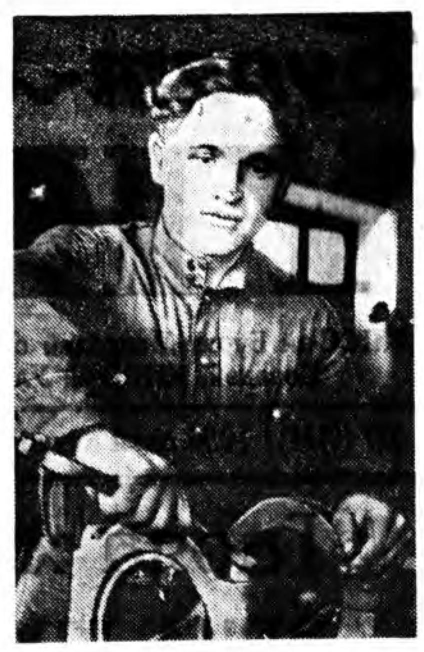

Улан-Удын «Механлит» заводой хүдэлмэришэд Октябрьска социалистическэ революциин 39-дэхи ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус заводой слесарь Николай Авданичев ажаллажа байна. Энэ нүхэр үдэр бүхэндэ даалгабаряа 200 процент дүүргэнэ.

Е. Ринчиновагай фото.

Уншагшадай бэшэгүүдһээ

☆ Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1952 ондо колхозойнгоо буусые «Бараний мыс» гэжэ нютагта урилуулан бариха гэжэ шиидэһэн юм. Тэрэ гэһээр барилгын ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ, энэ нютагта үргэн үйлсэтэй шэнэ тосхон бии болоо. Мүнөө тэндэ эхин һургуули, клуб, магазин, амбулатори, түрэлгын гэр хүдэлмэрилдэг.

А. Бусурманов.

☆ Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз шулуугаар барилгануудые хэжэ байна. Мүнөө Бурдун гэжэ нютагта 100 толгой үнеэдэй байха байра баригдажа дүүргэгдэхэ дүтэлөө. Мүн солоомо, шабар гэхэ мэтые барилгада хэрэглэнэ. Һаяхан 1-дэхи комплексно бригадын барилгашад солоомо шабар хоёрые холижо, ехэ зохидоор байра баряа.

П. Цыдыпылов.

☆ Хүн зоной эрилтые хангаха предприятинууд Улан-Удэдэ шэнээр баригдажа байна. Революциин нэрэмжэтэ талмай дээрэ хубсаһа гоёор оёхо ателье, сэмбын фабрикын оршондо—зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха комбинат баригдажа байна. Эдэ предприятинууд 1957 ондо бэлэн болохо юм.

И. Елшин.

☆ Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой таряа хуряалгадань зооветинститудай студентнэр ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Эндэ хүдэлмэрилхээ ерэһэн студентнэр оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилжэ, колхознигуудай дунда хүндэтэй болоо. Илангаяа нүхэд Маланов, Куклин, Коренева, Пряхина гэгшэдэй ажалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

И. Бадеев.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ [...] ХУУДАҺАНУУДҺАА [...]

Дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ

Сүхын арһанай заводой коллектив үдэр ерэхэ бүри улам эршэмтэйгээр ажаллана. Тэдэнэр Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажалай вахтада жагсаба. Иигэжэ тус заводойхид сентябрь һарынгаа түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргэһэн байна. 35 мянган дециметр продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргагдаа. Тэдэнэр гурбадахи кварталай түсэбые бүхы технико-экономическа талаарнь дүүргэхэ гэһэн уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. 3-дахи квартал соо социалистическэ мүрысөөндэ һайн дүн туйлаһанайнгаа түлөө заводой хүдэлмэришэд БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг барижа ябана. Хүдэлмэришэд Б. Занданов, Д. Васильев, П. Бухольцева, Д. Двойнишникова, В. Игумнов даалгабаряа 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

«Знамя Ленина», Кяхта.

Үхибүүдые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхын түлөө

Политехническэ һуралсал бэелүүлхэ, үхибүүдые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Шулуутайн долоон жэлэй һургуулиин багшанар ехэ анхарал хандуулна. Эндэ һайнаар түхеэрэгдэһэн физикын, биологиин кабинедүүд, элдэб приборнууд ба ажалай хэрэгсэлнүүд бии юм. Мүн гарай ажал хэхэ, модоор элдэб юумэ дархалха мастерскойнууд хүдэлнэ. Тэдэнь хэрэгтэй элдэб хэрэгсэлнүүд болон түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Нёдондо жэлдэ һурагшад гэрэй хэрэгсэлнүүдые (стул, табуреткэ, тумбочка, номой шкаф, гадар хубсаһа үлгэхэ үлгүүр гэхэ мэтые) дархалһан байна. Энэ жэлдэ түрүүшынхеэ һургуули шадарай 0,40 гектар дээрэ туршалга хэгдэдэг болоо. Элдэб овощь, хартаабха, ороохото культура, үрэ жэмэс таригдажа, һайн ургаса абтаа. Гадна һурагшад колхозой бригада, поли дээрэ, депо, гараж, электростанци ошожо, тэдэнэй ажал хүдэлмэритэй танилсана.

«Путь Сталина», Заиграй.

Залуушуулай фестивальда бэлэдхэл

Һаяхан үнгэргэгдэһэн ВЛКСМ-эй айкомой пленум дээрэ аймагай залуушуулай фестиваль үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэри баталан абтаба. Энэ фестиваль хоёр ээлжээн болгогдожо, 1956 оной сентябрьһаа, 1957 оной апрель болотор үнгэргэгдэхөөр хараалагдана. Фестивалиин нэгэдэхи ээлжээнь сэхэ предприяти, колхоз, МТС, һургуулинуудта сентябрьһаа 1957 оной февраль болотор үнгэргэгдэхэ юм. Хоёрдохи ээлжээнь 1957 оной март соо, аймагай центр дээрэ болохо байна. Аймагай залуушуулай фестиваль үнгэргэхэ талаар эмхидхэлэй комитет байгуулагдаба. Гадна, тосхон бүхэндэ, клубай гү, али уншалгын байшангай дэргэдэ, предприяти, колхоз, МТС, һургуули бүхэндэ 5 хүнһөө үсөө бэшээр эмхидхэлэй комитедүүд байгуулагдаха юм. Эдэ комитедүүд комсомолецууд болон залуушуулые фестивальда олоор хабаадуулхын тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри үнгэргэхэ байна.

«Байкальский колхозник», Байкало-Кудара.

Һонирхолтой вечер

Загаһанай комбинадай к[...]
залуушуулай һонирхолтой ве[...]
гэргэгдэбэ. «Комсомолецуу[...]
залуушуул ажабайдалдаа, х[...]
ридөө жэшээ харуулха ёһото[...]
элидхэл нүхэр Чипышева хэ[...]
на. Нүхэр Чипышева өөрынг[...]
хэл соо нютагайнгаа ажаба[...]
олон жэшээ, баримтануудые [...]
һэн байна. Түрүү комсомол[...]
ажал хүдэлмэри тухай, үйлэ[...]
түсэбые үлүүлэн дүүргэхын т[...]
дэнэй тэмсэдэг тухай, ажаба[...]
бусадта жэшээ харуулдаг т[...]
лэхэ зуураа, мүн ажалай жу[...]
дэдэг, һалирхай залхуу х[...]
хурсаар шүүмжэлһэн юм. Эл[...]
һүүлээр клубай урапһайхана[...]
деятельностиин коллектив [...]
харуулба. Энэ вечер үнгэр[...]
комсомолецууд, залуушуул [...]
тэйгээр хабаадалсаба. Са[...]
иимэ һонирхолтой вечернүүд[...]
үнгэргэжэ байха гэжэ дурад[...]

«Красный байкалец», Хойто-[...]

Бүхэли жэлдээ барилга

Сталинай нэрэмжэтэ кол[...]
малаа дулаан, типовой байра[...]
гаха, малшадта культурно-[...]
далай зохид услови байгуулх[...]
тэ ехэ анхарал хандуулна. [...]
ашаар һаяар малай хэдэн ба[...]
байрын гэрнүүд ашаглалга[...]
хэнь. Колхозой центральна у[...]
һаа холо бэшэ малажалай [...]
баригдажа байнхай. Эндэ 200[...]
тугалай типовой байрын, к[...]
зын барилга дүүрүүтэй байн[...]
то жэлдэ үнеэдэй байра бар[...]
ажал ехэтэй хүдэлмэри меха[...]
лагдаха юм. Зүүн-Хасууртад[...]
ной, хонидые искусственна [...]
ороондо оруулха байра, мү[...]
хоёр байратай шэнэ гэр ба[...]
Центральна ток дээрэ цемент[...]
квадратна метртэй талмай т[...]
дээ, ток электрификацилагда[...]
барилга хэхэдэ, ехээр хэрэг[...]
хирпиисэ колхозой хирпиисы[...]
сохижо гаргаа. Тус завод[...]
дээ 20 мянган хирпиисэ гарга[...]
рилгын хэрэглэмжэ хангад[...]
Иигэжэ энэ колхозойхид бүх[...]
соо барилга хэжэ, үйлэдбэ[...]
байрын барилга олоор хэдэг[...]

«Красная заря», [...]

Модо урадхуулагшад бо[...] институдай холбоо бари[...]

Жэл ерэхэ бүри Байгалаар[...]
урадхуулгын технологи һай[...]
байна. Эндэ далайн һалануу[...]
модо ашалга дээрэ механиз[...]
үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар [...]
бүтээсэ аяар 4 дахин дээшэлү[...]
бэ. Модо урадхуулгын це[...]
на научно-шэнжэлэлгын инсти[...]
до урадхуулагшадта ехэ туһ[...]
үзүүлнэ. Институдай хүдэлм[...]
отологдоһон модо ута занда[...]
болгон шэрэхэ оньһо [...]
үбэлэй, зунай сагта модо шэр[...]
нологи шэнжэлхэ гэжэ уялга[...]
Хойто жэлдэ Байгалай мод[...]
хуулагшад институдай хүд[...]
лэгшэдтэй хамта отологдоһон[...]
ута зандань һала болгон шэ[...]
лаар туршалга хэхээр хараал[...]
табанжэлдэ модо урадхуулга[...]
500 мянган кубометрээр ехэ [...]
дохо юм.

«Знамя победы», Прибай[...]

Инструкторска группануудай ажалай дүй дүршэл тухай

☆

Д. ЭРДЫНЕЕВ, КПСС-эй Иволгын айкомой секретарь

☆ ☆

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриин ёһоор 1953 ондо партиин хүдөөдэхи айкомуудай аппарадууд бэхижүүлэгдэжэ, МТС-үүдэй зононуудта инструкторска группануудай байгуулагдаһаниинь элитэ. Энэ хубсаа соо хүдөө ажахые хүгжөөхэ асуудалаар манай инструкторска группанууд нилээд ехэ юумэ хээ. Тэрээн тухайдань тобшохоноор абажа, бэшэбэл иимэ байна.

Саянтын МТС-эй зонодо хоёр хүнһөө, Иволгын МТС-эй зонодо 3 хүнһөө бүридүүлһэн инструкторска группанууд эмхидхэгдэһэн юм. Партийна хүдэлмэридэ удаан хүдэлжэ, дүй дүршэлтэй болоһон бэлэдхэл ехэтэй хүнүүдээр эдэ группанууд бүридүүлэгдэһэн байгаа.

МТС-үүдэй зононуудта группануудай байгуулагдаһанһаа хойшо нүхэд Ботхолова, Цыренов гэгшэд айкомой секретаряар хүдэлжэ байдаг. Эдэнэр МТС-үүдэй харьяата колхозуудай экономикыень, ажалыень һайн мэдэхэ болоһон, колхознигууд болон механизаторнуудтай һайса танилсаһан байна.

**

Инструкторска группанууд колхозуудта, МТС-үүдтэ хүдэлмэрилэгшэдые зүбөөр хубаарилан табижа, хүдэлмэреэ эхилээ һэн. Колхозуудые хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдээр бүридүүлэн бэхижүүлхэ хэрэгтэ плангаяа ехэ анхарал табигдаа. Сентябрьска Пленумэй һүүлээр бригадирнууд, фермэнүүдые даагшадай олонхинь эрдэм мэргэжэлтэй, эдэбхи, үүсхэл ехэтэй хүнүүдээр һэльбэгдээ. Колхозуудай партийна организацинуудые бэхижүүлхын тула аймагай эмхи зургаануудһаа 70 коммунист, 100 гаран комсомолецууд эльгээгдэһэн байха юм. Тэдэнэй олонхинь мүнөө хүтэлбэрилхы тушаалнуудта хүдэлнэ.

Кадрнуудаар ханган бүридүүлһэн ябадал колхозуудые хүгжөөхэ хэрэгтэ горьтойхон туһа хүргөө. Жэшээлхэдэ, гээгдэнги «Мартын 8» колхоздо М. Ф. Мищенко (гушамянгатан)—түрүүлэгшэ, Н. С. Черненко—парторганизациин секретарь болгогдожо эльгээгдээ һэн. Тэдэнэр ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, айкомой инструкторска группын туһаламжаар богонихон болзор соо колхозоо гээгдэлһээнь гаргаа. Энэ колхоз хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэн, малажалай ашаг шэмые, тарялангай ургасые ехэ болгон нэмээжэ, малай байра олоор барижа байнхай. 1954 ондо эдлүүриингээ газарай 100 га бүридэ 38 центнер һү, 4,3 центнер мяха, 63 килограмм нооһо абаһан һаа, 1955 ондо 63 центнер һү, 7,6 центнер мяха, 90 килограмм нооһо абаһан, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн байха юм. Мүнөө жэлдэ тус колхоз һү, мяха, нооһо ехээр абажа байна. Нёдондохи жэлэйхитэй жэшээлбэл бүдүүн тэжээл хоёр дахин ехээр бэлэдхэжэ, мүн үнеэн бүридөө 4 тонно силос дараа.

Һүүлэй хоёр жэл соо «Мартын 8» колхоз үнеэдэй нэгэ типовой байра, тугалай ба хониной байрануудые бариһан, мянган тонно силосэй багтаха нүхэнүүдые малтажа бэлдэһэн, мүн бусад барилгануудые хэһэн байна.

Хүтэлбэрилхы һайн кадрнуудтай болохын тула бусадшье колхозууд, МТС-үүдтэ иимэшүү хүдэлмэри хэгдээ. Айкомой инструкторска группануудтай зүбшэжэ, хэрэгтэй болоһон сагтань колхозууд, МТС-үүдэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые һэлгэхэ, томилхо гурим түрүүшын үдэрһөө сахигдаа.

Кадрнуудые зүбөөр хубаарилан табихынгаа хажуугаар тэдэнэрые һургаха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ инструкторска группанууд гол анхаралаа хандуулна. Тиимэһээ түрүүлэгшэнэрэй, бригадирнуудай, фермэ даагшанарай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зүгһөө экономико шудалха саг үргэлжын семинар эмхидхэгдээ.

Инструкторска группанууднай хүдөө ажахын экономико шудалха зорилгоор экономическа конференцинүүдые эмхидхэнэ. Сабшалангаа һайнаар үһалха, хартаабха болон овощиин ургаса бүри ехэ болгохо асуудалнуудаар тиимэ конференцинүүд энэ жэлдэ үнгэргэгдөө. Энээндэ колхозуудай болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, луговодууд, овощь тарижа ургуулагшад, аймагай партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсана. Конференцидэ хабаадагшад тусхай лекцинүүдые шагнадаг, түрүү ажахынуудта ошожо, ажалтайнь танилсадаг. Жэшээлхэдэ, овощиин баян ургаса абажа суурхаһан Цыренжап Пурбуевагай ажалай баян дүй дүршэлтэй танилсаһан байха юм. Овощь тарижа ургуулагшад конференци дээрэ абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ. Түрүү колхозуудай ажахын һалбаринуудта суглаанууд болоо. Саянтын МТС-эй дэргэдэхи инструкторска группа ажахын жэлэй эхеэр «Улаан Оронго» колхоздо, хахад жэлэй дүнгүүдээр «Мартын 8» колхоздо һаалишадай зүблөөнүүдые хээ. Иволгын МТС-эй дэргэдэхи инструкторска группа Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо мүн лэ тиимэ зүблөө үнгэргөө. Хоёр МТС-эй дэргэдэхи группанууд хамтаржа, гахайшадай, шубуу үсхэгшэдэй, садоводуудай суглаа зарлаһан байна.

Манай инструкторска группанууд колхозуудтахи ажалай эмхидхэлые һайжаруулхын, элдэб тушаалтадай тооё үсөөрүүлхын, ажалай журам бэхижүүлхын тула горьтойхон хүдэлмэри хээ.

«Коминтерн», «Улаан Оронго», Сталинай, Булганинай, Андреевэй нэрэмжэтэ колхозуудта комплексно бригаданууд эмхидхэгдээд, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд болгогдожо дүй дүршэл ехэтэй, бэлэдхэл һайнтай хүнүүд томилогдоо. Ажалаа иимээр эмхидхэхэдэ нилээд олон үлүү тушаалтад сулөөржэ, колхозой үйлэдбэридэ тэдэниие табиха аппарадта гаргашалагдадаг мүнгэн зөөриие хороохо, продукциин өөрынь үные химдаруулха арга олгоно.

КПСС-эй айкомой инструкторска группануудай хүтэлбэреэр аймагай колхозуудтахи ажалай бүтээсын нормо таарүү болотороо нэмээгдэһэн, ажалта үдэртэ үгтэдэг түлөөһэн дахинаа хаража үзэгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гаргаһан тогтоолой үндэһөөр хүдөө ажахын артелиин Уставай зарим статьянууд хубилгагдаа. Олзо абалиин талаарнь түрүүшүүлые улам ехээр урмашуулха, колхознигуудта пенси үгэжэ тэдхэхэ, ажахын һалбаринуудые хүтэлбэрилэгшэдэй, правлениин гэшүүдэй эрхэ ба уялгануудые дээшэлүүлхэ, колхозой ажалда ханамжагүй муугаар хандагшадта зохихо хэмжээ абаха гэхэ мэтэ хэдэн нэмэлтэнүүдые Уставтаа оруулһан байха юм. Инструкторска группанууднай үйлэдбэреэ зүбөөр түсэблэхэ хэрэгтэнь колхозуудай правлениүүдтэ, партийна организацинуудта тодорхой туһаламжа үзүүлнэ.

***

Механизаторнууд болон колхознигуудай дунда ябуулагдадаг политическэ ойлгууламжын хүдэлмэриие, социалистическэ мүрысөөе инструкторска группанууд ударидадаг байна. МТС, колхоз бүхэндэ агитколлективүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэхи агитаторнууд Парти, Правительствын шиидхэбэринүүдые хүн зондо ойлгуулха ба бодото дээрэнь бэелүүлхын тула ехэхэн оролдолго гаргадаг байха юм.

Инструкторска группануудай хүтэлбэреэр ба туһаламжаар мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэнэ. Аймагай МТС-үүд ба колхозууд, бригаданууд болон фермэнүүд ажахынгаа бүхы һалбаринуудые хүсэн түгэсөөр хүгжөөхын тула мүрысэнэ. Абаһан уялгынтаа дүүргэлтые хоорондоо харилсан шалгажа, үйлэдбэриин суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэдэг. Һарын һүүлдэ МТС-үүд, колхозуудаар «Малшадай үдэр», «М[...]заторнуудай үдэр» үнгэргэгд[...]дэ социалистическэ мүрысөөн[...]гүүд согсолон гаргагдажа, бригада, фермэнүүдтэ дам[...] Улаан туг, улаан вымпелн[...]дэб шангууд барюулагдана. Хүндэлэлэй доскада, Хүн[...] дэбтэртэ бэшэгдэдэг байха[...] Мүн арбан хоногой, һарын [...] дээр тусхай бюллетень гарга[...]

Социалистическэ мүрысөө[...] эмхидхэхэдэ—ажал хүдэлмэ[...]жаруулха, дутуу дунданууда[...] хаха хэрэгтэ колхознигууд бо[...] ханизаторнуудые олоор ха[...] байна. Социалистическэ му[...] багашаг болзор соо эмх[...] һайн гэжэ ажал хэрэг дээрэ[...] дороо. Таряа тарилгын, хуряалга, тэжээл бэлэдхэлг[...] мүрысөөнэй тусхай уялган[...] доруулагдана. Жэшээлхэдэ, байнернуудай мүрысэхэ гур[...] хуряалгын үедэ гаргагдаа.

**

МТС-үүдэй зонодохи айко[...] структорска группануудай х[...] риие харуулхатаяа хамта, дунданууднь зааха хэрэг[...] на. Инструкторска группану[...] хоэно үйлэдбэриин бүхы [...] нуудта үдэр бүри нүлөөлж[...] шаданагүй. Колхозуудай [...] ниин хүдэлмэриие хинан ш[...] хангалтагүйгөөр эмхидхэгд[...] тийна организацинуудта ту[...] багаар үзүүлэгдэнэ.

КПСС-эй XX съезд дээрэ[...] хэлсэгдэһэн зургаадахи т[...] лэй түсэбэй даалгабарину[...] лүүлхын тула КПСС-эй [...] тэрэнэй инструкторска гру[...] хүдэлмэриингөө түхэл маяг, [...] тодые улам һайжаруулха [...] нүүдые абажа байна. Энэ[...] амжалта туйлахамнай дам[...]

...ая область. Орско-калиловско металлургическа комбинадай барилгые ...табанжал соо дүүргэхэ гэжэ КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд дотор ...анхай. Энэ комбинадай цех баригдажа дүүрэнхэй.

...АГ ДЭЭРЭ: тус цехын байра харуулагдана. ТАСС-эй фотохронико.

Загаһашадай хүндэтэ зорилго

...элдэ республикымнай зага... ...эдэн мянган центнер зага... ...идөө түсэбһөө дутуу үгөөд ...Загаһанай промышленнос... ...априятинуудай хүдэлмэридэ ...өон энэ дутагдалые юугээр ...алалтай гээшэб? Али Байгал ...загаһан иитэрээ үсөөрөө гээ... ...ли загаһашад зэр зэмсэгээр ...хангагдаһан дээрэһээ түсэ... ...гэнэгүй гү?

...ашадай бодото байдалыень ...уузхэдэ оройдоошье тиимэ ...эшээ болгон Прибайкальска ... Гремячинскын загаһанай ...хүдэлмэриие хаража үзэе. ...ариха хоёрдохи кварталайнь ...процент дүүргэгдэһэн бай... ...гурбадахи кварталай түсэб ...30 процент дүүргэдэбэ. За... ...иха түсэбэй иимэ ехэ таһал... ...оод байһан ушар хадаа за... ...үтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэ... ...иігөө хүсые зүбөөр. хубаа... ...адаагүй, сагай һайн улари... ...лэжэ шадаагүй байһан дээ... ...олоно.

...юрын хоёр сезон соо табиг... ...усхай дүрбэн губшууртай, ...уур шэрэдэг 10 онгосотой. ... эхеэр омуль эрье ... муугаар баригдаа. ... загаһашадай нэгэдэхи ...август һарын эхилтэр орой... ...центнер, хоёрдохи бригадань ...ер загаһа бариһан байгаа. ... заводой директор нүхэр ...иимэ байдалые хаража бай... ...ь һарын һүүл багта олон ...дые агнууриһаань таһалжа, ...хүдэлмэридэ гаргаһан байна. ...түсэбэй дүүргэгдэнгүй бай... ...иимэ юумэ хэһэнэй хэрэг ...ше байгаагүй. Юуб гэхэдэ, ...моридой тэжээлые бэлэдхэ... ...үд хамһабариин ажахыда ...ни. Завод дээрэнь хамта 230 ...лладаг. Тэдээн сооһоо зага... ...гада 90 хүн хабаадалсана. ...агаһа дабһалдаг ба тушаан ...юм. Бэшэ 110 хүниинь заво... ...эхэн моридой эдихэ үбһые ...ун соо бэлэдхэхэ гүйсэд ар... ...айгаа.

...тор нүхэр Якушев зунай се... ...ин багта губшууршадай ...а Чивыркуйска тохой ошо... ...һашалха тухай захиралта ... ехэхэн алдуу гаргаа. Дүй дүршэл ехэтэй хуушанай загаһашад энэ үедэ омулиин ехэнхидээ Баргажан тушаа ехээр баригдадаг байһаниіень мэдэжэ, буруушааһаншье байгаа. Теэд директор эзэн байһан туладаа өөрынхеэрөөл боложо, загаһашадаа тэрэ тохойдо эльгээжэл һалаа һэн. Тэрэ газартань мүртэй загаһан баригдаашьегүй.

1949 он болотор Байгал далайда загаһанай һүрэгэй ябаһан газарые бэдэрэлгэ һайнаар табяатай һэн. Тэрэ хүдэлмэри ямаршьеб шалтагаанаар орхигдошонхой байһанаа һаял эмхидхэгдэбэ. Гэбэшье, «Северянин» гэжэ судныи научна хүдэлмэрилэгшэд загаһанай һүрэгэй ябаһан газарые бэдэрхэдээ, загаһашадтай ямаршье холбоо барисаагүйгөөр ажаллана. Загаһашад хуушанайхяараал онгосодоо һуужа, уһанай хүйтэн дулааниие таамагаар бэдэрэн ошодог заншалтай. Тэрэшэлэн загаһа бэдэрдэг тус судна шухала хэрэгтэй түхеэрэлгэ болон приборнуудаар мууса хангагданхай. Тиимэһээ загаһанай һүрэг тухай тодорхой лаб мэдээ бригаднуудта үгэжэ шадахагүй байна. Байкалгосрыбтрестын хүтэлбэрилэгшэд иимэ байдалые мэдэжэ байгаад зохихо хэмжээ абанагүй.

Гремячинска загаһанай заводой муугаар хүдэлжэ байһанай үшөө нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, загаһа бариха түрүү дүй дүршэл хэрэглэгдэнэгүй. Тиихэдэ рыбкоопой магазинууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Загаһашадай дунда үргэн хэрэглэлэй эд бараан элбэгээр наймаалагданагүй. Тоһон, сахар, колбаса гэхэ мэтын эдеэ хоолой зүйлнүүд тон үсөөн асарагдана. Худалдаа наймаанай хүдэлмэриин иимэ муугаар табигдаһан дээрэһээ хонжоо наймаашад дүүрэжэ, элдэб юумээр загаһа андалдан абаашахые оролдоно. Тиин гүрэндэ тушаагдаха хэды ехэ загаһан наймаашадай гарта ороно гээшэб. Прибайкальска аймагай милицииншье хүдэлмэрилэгшэд энэ хуули буса ябадалтай һулаар тэмсэнэ. Трестын, Прибайкальска аймагай хүтэлбэрилэгшэд тус заводой хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулжа, загаһа бариха гүрэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхэ ябадал хангаха ёһотой.

И. Казанцев.

Эдеэ хоол элбэгээр гаргана

Улан-Удын мяха-консервын комбинат. Эдэ үдэрнүүдтэ комбинадай заводууд болон цехүүдтэ социалистическэ мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэржэ байна. Хүдэлмэришэн бүхэн Агуухэ Октябриин 39-дэхи жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэһэн нэгэн хүсэл зоригтойгоор ажаллажа байна.

Комбинадай хүдэлмэришэд жэлэй эхиндэ баталан абаһан уялгаяа бэелүүлэн, валовой продукци үйлэдбэрилхэ 9 һарынгаа даалгабариие 103,9 процент дүүргэбэ. Тиин хэдэн арбаад мянган түхэригэй колбаса, консервэ болон бусад продуктнуудые түсэбһөө гадуур гаргаба. Сентябрь һарын дүнгөөр мал үүсэлэлгын заводой (директорынь нүхэр Ройтберг) хүдэлмэришэд комбинат дотороо түрүү һуури эзэлээ. Тэдэнэр гүрэндэ тушаагдаһан намарай атар тарган мал үүсэлхэ сентябриингаа түсэбые холо үлүүлэн дүүргэбэ.

Тэрэшэлэн комбинадай үйлэдбэридэ гол һуури эзэлдэг колбасна, консервнэ заводууд продукци үйлэдбэрилхэ гүрэнэй түсэбые һараһаа һарада амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Мүнөө энэ предприяти дээрэ хэдэн арбаад бригаднууд һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсанхай. Нүхэд Иванов, Гусликова болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригаднууд халаан бүхэнэйнгөө нормые хоёр дахин шахуу үлүүлэн дүүргэнэ.

Н. Суркова.

Түрүү леспромхозуудай габшагайшуул

Манай республикын ой модоной промышленностиин предприятинуудаар һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Энэ мүрысөөндэ Баруун-Тарбагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд амжалта түйлажа, сентябрь һарынгаа түсэбые болзорһоонь 5 хоног урид дүүргэбэ.

Леспромхозой олохон хүдэлмэришэд даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ. Бульдозерист Виктор Истомин үдэрэйнгөө даабари 170 процент дүүргэдэг. Трактористнууд Мурза, Карбаинов, Дудо, модо таллуулагшад И. Батурин, И. Гинданис гэгшэд даабаряа 150—200 процент хүрэтэр дүүргэдэг болонхой.

Баргажанай, Худанай леспромхозууд сентябрь һарынгаа түсэбые мүн лэ болзорһоонь урид дүүргээд, 1956 ондо модо шэрэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Н. Тюрнев.

Сатирын булан

Зоной зөөридэ зоргоороо орогшо

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой уһаар хангалгын цехын профсоюзай цеховой комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Женевский профсоюзна мүнгые нэгэнтэ бэшэ үриһэн байна. Һаяшаг баһа дахин 1800 түхэриг мүнгэ дутааба.

В. Катог

...Хамтын касса
Хармаашни бэшэ ха юм,
Амаяа тоһодохо
Амһарташ бэшэ ха юм,
Һуулижа байһаар
«Һунаалгажа» болохош,
Амтархажа байһаар
Амаяа татуулжа
орхибош...
... Зоной зөөридэ
Зоргоороо ородог хүниие
Зогсоон болюулха
Арадай сүүд байдаг,
Угаа ядахадаа
Уладай шарай хараха
Улайха нюур,
һэшхэл гэжэ байдаг...
Энээниие
бодожо ябаха зэргэтэй,
Эмээлые
зүб тохохо хэрэгтэй!

Д. УЛЗЫТУЕВ.

КИНО „Үнэн замаар“

(Харагшын ажаглалта)

Ажабайдалһаа гарадаг «адаалхай» хэсүү асуудалнуудай эгсэ дошхонһоо айнгүй сэхэ табижа, гүнзэгы удхатайгаар зохёогдоһон номые уншахада, зүжэг болон киное харахада, манай ухаан сэдьхэлдэ элдэб бодолнууд түрэдэг, тиимэ асуудалнуудта тайлбари олохын түлөө шэбшэн бододог байнабди. Тэрэшэлэн мүнөө манай городто гаража эхилһэн, Сергей Герасимовай сценаряар «Ленфильмын» зохёожо табиһан шэнэ фильмые харахадаа сэдьхэл зүрхэн булгилаад орхино. Юундэб гэхэдэ, энэ фильмые табигшад мүнөө манай партиин политикын гол хараа шугамуудай нэгэн болоһон асуудалые улад зоной урда тайлбарилан элирүүлжэ үгэхэ гэһэн бэрхэтэй хэсүүшье һаа, иангин зорилго урдаа табиһан байна. Ямар асуудал гээшэб гэжэ тодорхойлон хэлэхэ болоо һаа, иимэ юм. Олоной дунда бии үгынгшье мэдэгдэхэгүй шахуу, батахан тушаалтай, уялгаяа дүүргэхэһээ сааша ондоо юумэ харахагүй гэжэ һанахаар хүн дүүрэн эрхеэ эдлэжэ, олоной хэрэгэй түлөө оролдон, эдэбхи үүсхэл гаргахадаа, хэнһээшье үлүү хүсэтэй боложо шадаха байһанайнь үнэн хэрэг дээрэ элирхые фильмын героиня Соболевагай жэшээһээ харанабди. Жиирэй хүнэй ямаршье ехэ тушаалта хүнүүдтэй адли эрхэтэй, гүрэн түрынгөө эзэн байһые бодото дээрэнь харуулха хэрэгтэ манай парти, илангаяа XX съездһээ хойшо, ехэхэн анхарал табина. Хоридохи съездһээ хойшо гүрэн түрын хэрэгые олоной хүсөөр ударидаха хараа абанхай байна бшуу. Тиимэһээ партиин баримталан бэелүүлжэ байгаа хараа шугамые киноискусствын зохёолой уран аргын хүсөөр тайлбарилан ойлгуулха гэжэ эрмэлзэн, энэ фильмые табигшад мүнөө үеын эгээн шухала асуудалнуудай нэгэндэ хандаһан болоно. Энэ эрмэлзэлгыень али болохоор һайшааха ёһотойбди. Зүгөөр табиһан зорилгоёо хэр зэргээр бэелүүлээб, ямар уран аргануудые хэрэглэжэ энэ зохёолоо бүтээгээб, эсэстээ, тэрэнь ямар зохёол болооб гэһэн асуудалда харюу үгэхэ ёһотой байнабди.

Фильмын героиня Соболева үбгэнөө дайнда алдажа, хоёр хүүгэдтээ үлэһэн аад, уй гашуудалда дарагдаагүй, үхибүүдээ хүнэй зэргэдэ хүнүүд болгохо гэжэ сэдьхэдэг, бэрхэшээлнүүдые үзэһэншье һаа, уян тулюур бэшэ, харин тэсэмгэй хатуу зосоохитой, урагшаа шударгы һанаатай эхэнэр юм. Фильмын героиня нэгэ ехэ заводто юрын плановигаар хүдэлжэ байдаг, жиирэй багахан тушаалтай юм. Нэгэтэ ямаршьегүй ажалаа хэжэ һуутараа, «тэгшэлжэ» табигдаһан худал тооё обёороод, тэрэнээ элирүүлхэ һанаатай түсэблэлгын таһагайнгаа даргада ороно. Тэрэнь ямаршье буруу юумэн үгы, иигэдэг ёһотой юм гэхэ мэтээр «юумые өөрөө таажа тухайлхагүй» хүдэлмэрилэгшэдөө урдаһаань «ухаа заажа» ойлгуулха гээд туршана. Теэд наһан соогоо хуурмаг юумэ, хэжэ үзөөгүй, үнэн сэдьхэлтэй Соболева зоной нюдэ бүрлүүлхэһээ ог таһа арсажа, энэ тоосоон дээрэтнай гараа табихагүйб гээд хатуурхана. Энэ ушарһаа уламжалан юрын плановик Соболева «дээрээ ахагүй, дороо дүүгүй» болоһон директортэй үнэнэй түлөө туласалдажа эхилхэ юм. Тиитэжэ зүрилдөөнэй һабагша татагдана. Директоршье хатууханаар «мушхажа» ороно. Юун лэ бологшо ааб, гээд үйлын саашадаа үргэлжэлхые хүлеэн һуутаршни директор бэшэ, харин өөрөө Соболевамнай һанагдаагүй бэлэхэнээр илажа эхилнэ. Дутуу талынь уг унги эндэһээл захална гээшэ ха. Директор бэеэ дээгүүр абхуулжа биб гэдэг болоһон, юумые саагуур ойлгодоггүй, халтад гэхэдээ хашхарха, хараахаа һанадаг, бадарган шэрүүн зантай хүн байха ёһотой гэжэ фильмын авторнуудай анханһаа хараалжа табиһаниинь эли болоно. Артист А. Борисовой хэршье шадажа, хэмжүүрхэниинь оложо наадаа һаань, «Түсэб юунэй түлөө байдаг юм? Болзор яахын түлөө үгтэдэг юм?» — гэхэ мэтээр хашхардаг Шмелёв директорэй энэ түхэл шэнжэ анханһаа шүүмжэлэлдэ орохо, һунаалгаха «табисууртай» гэжэ гансата мэдэгдээд орхино. Иимэрхүү директор оройдоошье байхагүй гэжэ буляалдана бэшэбди: тиимэ байжашье болохо юм бээзэ. Зүгөөр фильмдэ хабаадагша нэгэ нюурые һайнаар харуулхын тула нүгөөдыень зорюута муу болгожо дарахадаа, авторнууд зүрилдөөе тодоор харуулнагүй, сүм үгы болгоно хэбэртэй. Тиихэдээ ажабайдалые мүнөөхил зүрилдөөгүй сэхээр, тоггомол уһанай нюруу шэнги жэгдэхэнээр харуулдаг хуушанай заншал гаража ерэнэ бэшэ аал? Зүрилдөөгүй байдалые үмөөрэн баримталдаг теори усадхагдаашье һаа, заншал болон үлэһэн тэрээнэй хойшолонгууд манай киноискусствода үзэгдэһөөр лэ байһаниинь гэмшэлтэй. Шүүмжэлхэ гэһэн юумэеэ эртээнһээ гансаарыень илгажа буруу ябадалтай болгоод харуулхада бэлэн ёһотой.

Жэншэдгүйгөөр найруулан табигдаһан аад, юумые бэлэн мүрөөр тааруулжа бэшэгдэһэн сценаритай фильм бии байдаг. Энэ «Үнэн замаар» гэдэг фильм һайнаар табигдаһан шэнги аад, сценариһаа эхилээд удхыень бодожо үзэхэдэ, зүрилдөөтэй байдалай орондо һайн муу хоёрой бэлэн жэшээнүүдые харуулха тэдыгээр хизаарлагдашана.

Соболева үнэнэй түлөө тэмсэн,ууртай директорэй урдаһаа тулахадань ондоо хүнүүд, гансата тэрээн тээшэ болоно. Директорые өөрынь билдагууша бэшээшэһээ ондоо хэншье дэмжэнэгүй. Теэд иимэ бэлэхэнээр диилдэхэ хүнтэй тэмсэлтэшьегүй бэшэ аал? Авторнууд Соболевае судья болгоходоо энэ баримтаар уг зорилгоёо бэелүүлхэ гэжэ хүсэһэн байна. Наһан соогоо үнэн харгыгаар ябаһан, юумэнэй зүб бурууе һэшхэлэй сэхээр сэгнэжэ үзэдэг хүн хуурмаг ябадалтаниие арадай үмэнэһөө гэмнэхэ эрхэтэй гэжэ тэдэнэр харуулхаяа һанаһан бололтой. Муу нүхэдэй мэхэдэ орожо, хулгайн машинада һуулсаһан буруутай Вадим Шмелёвой гэмые сагааруулжа, зүб шиидхэбэри Соболева гаргана. Тиихэдээ тэрэ арадай үмэнэһөө гэмнэгшэ болоһоной эрхим жэшээ харуулан, тушаалайнгаа эрхэ түлөөлэлгые гэршэлэн хангаһан удхатай болоно. Зүгөөр иимэ «һургаалай эзэн» жэшээтэ судья байтараа һамгатай хүнтэй инагай холбоотой болоходонь үйлын ябаса улам хурсадаадхина. Соболева Павловтай хамта юрэл ябаһаар ресторанда ороод, һүүлээрнь инаг зангаар хөөрэлдэһэндөө гэмтэй бэшэ: түбшэншье зантай эхэнэр иимэ байдалда орожо болохо бшуу. Теэд иимэ орёо байдалтай болоод, саашадаа яатша ааб гэжэ хүлеэхэдэ, тон бэлэхэнээр тайлбариин олдохонь гайхалтай. Тэрээнһээ сааша һамга бүлэеэ орхижо залуу эхэнэртэй холбооридоһон Шмелёв хэһээгдээд (дурлаһан эхэнэрынь тэрээниие өөрөө орхино), һамгатай хүниие һалгахаа тэбшэдэггүй Соболева жаргалаа олоод (тэрээндэ дурлаһан хүниинь һамгаяа орхино) үйлын ябаса дүрэхэ юм. Иигээд ерэхэдээ мүнөөхил һайн талын геройнуудые үргэжэ, муу талын геройнуудые хэһээгээд, заабол харагша зоной зосоо нара гарамаар дүүрэдэг, зүрилдөөгүй сэбэр пьесэмнай энэ болоно бэшэ аал даа?

Минии һанахада, бэлиг ехэтэй артистнарай (Т. Макарова, А. Борисов, О. Жаков, В. Пашенная болон бусадай) бэрхээр наадажа, хүнэй ажабайдалда тохёолдодог элдэб бэрхэшээлнүүдые зүбөөр харуулаашье һаань, гүнзэгы удхатай һайн һургаал, һайхан жэшээнүүдэй олоншье һаа, энэ фильм зүрилдөөгүй пьесэнүүдэй бэшэгдэдэгтэл адли мэдээжэ аргаар зохёогдоһон — иимэ нэгэ дутагдалтай шэнги байна.

Н. Очиров.

Американска сэрэгэй базануудые арад зон буруушаана

...оронуудай газар дээрэ ...байгуулһан сэрэгэй база... ...эсэргүү хүдэлөөнэй олохон ...а улам дэлгэржэ байһан ...энэ жэлэй эхинһээ хойшо ...ска хэблэлдэ улам улам ...эг боложо байна.

...он океанда... газар дэлхэйн ...таладашье — Атлантическа ... хойто талаһаа эхилээд, ...э булан хүрэтэр бии бай... ...риканска сэрэгэй базанууд ...хэдэн дахин аягүй байдал... ...о»—гэжэ «Юнайтед Стейтс ...Уорлд рипорт» журнал бэ... ...энэ «аягүй байдал» юу гэр... ...гэхэдэ, США-гэй хилын ...эхи сэрэгэй базанууд улам ...алда орожо байна гэжэ ...ьюс» газетэ тэмдэглээд, тэ... ...э бэшэнэ: «Исланди ба ...—эндэшье, тэндэшье аме... ...сэрэгэй базануудые усад... ...эн эрилтэ хэгдэнэ... Аяар ...абаашажа байжа байгуул... ...аалгын системэмнай улам ...алда орожо болохо байна ...эн дээрэһээ бодохоор»— ...ая Европа» гэжэ американ... ...постанциин сэрэгэй шэнжэ... ...н лэ иимэ тобшолол хэнэ.

...унистическэ аашанууд» гэ... ...элэгдэгшые тоонгүйгөөр ...рсагдаһанай гол удхые аба... ...болоо һаа, США-гэй хилын ...хи базануудта эсэргүүсэн ...ай хэдэг тэмсэлые улам ур... ...ые энэ мэдэрһэн ябадал ...Мүнөө үедэ энэ хүдэлөөн ...үргэнөөр дэлгэржэ, эб най... ...батадхаха, уласхоорондын ...ые саашадань һулаарулха ...э ниитэ арад зоной хүсэл ...тэй няттаар холбогдоно. ... оронуудай газар дээрэ байгуулагдаһан американска сэрэгэй базанууд эб найрамдалда аюул тохёолдуулжа, уласхоорондын түгшүүрилые һулааруулха ябадалда һаад ушаруулна гэжэ хариин оронуудтахи түрүү хэблэл ба демократическа хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд үнинһөө хойшо эли тодоор харуулжа үгэһэн байна. Амгалан ёһоор оронуудай хоорондоо ажабайха политикые һүүлэй жэл хахадай туршада манай орон ябуулжа, уласхоорондын түгшүүрилые һулааруулха хэрэгтэ түрүүшын амжалтануудые түйлаһаниинь арсалтагүй элитэ. «Хэрбээ добтолго хэхээр хэнииешье Советскэ Союзай занажа байгаа бэшэ һаань,—гээд энэ жэлэй январь һарада «Тимини» гэжэ исландска газетэ бэшээ һэн,—сэрэгэй базанууд баруун гүрэнүүдтэ юундээ хэрэгтэй юм?

Энэ һэргылэн хэлэһые арсажашье болохогүй байна. США-гэй хилын саада тээхи сэрэгэй базанууд яаха аргагүйгөөр олошоронхой. США-гэй оборонын министерствын 1955 оной март һарада толилһон тусхай мэдээнэй ёһоор, үнгэрэгшэ жэлэй февраль һарада американска сэрэгэй захиргаан хилын саада тээ 950 базатай байгаа.

Европые абажа үзэхэ болоо һаа, американска базанууд ба зэбсэгтэ хүсэнүүд Баруун Германида, Италида байхаһаа гадна, мүн Англида, Францида, Грецидэ, Исландида, Испанида бии юм. Азиие абажа үзэхэ болоо һаа, Японидо, Филиппинэдэ, Урда Корейдэ, Тайландада американска базанууд мүн лэ бии. Гадна, Латинска Америкын оронуудта, Канадада, Хойто ба Баруун Африкын эрье шадар, Дүтын Востогой хэдэн оронуудта США-гэй сэрэгэй базанууд баһал тогтоогдонхой. Зарим оронуудта США-гэй сэрэгэй базануудай айхабтараар олошоруулагдаһыень японско «Дзэней» журналда толилогдоһон Сэйици Аояма гэгшын статьяһаа хаража болохо. Сан-францисско эбэй договорой һүүлээр,—гэжэ тэрэ бэшэнэ,—американска сэрэгэй барилганууд Японидо улам олошоржо байна. 1956 оной тэн багаар Японидо США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хуурай газарай 657, далайн сэрэгэй 59 пунктнууд бии болгогдоһон байгаа.

Американска олонхи базанууд Советскэ Союзда, Хитадта, арадай демократиин европейскэ оронуудта тон дүтэхэнэ байгуулагданхай. Ямар зорилгоор ингэжэ сэрэгэй базануудай байгуулагдаһан тухайда американска радиокоментатор Ян Журавский нилээд сэхээр хэлэһэн байна. «Хуурай газар дээрэ суглуулагдаһан дайсанай хүсэнүүдтэ тус тус базануудһаа сохилто хэхэдэ зохид байхын тула советскэ блогые тойруулан, өөрынгөө стратегическэ резервнүүдые американска штабууд табяа» гэжэ гэрэ мэдүүлбэ. Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын ба арадай демократиин европейскэ оронуудай «гол центрнүүдтэ» Номгон-Океанай, Атлантикын ба Баруун Европын базануудһаа американска самолёдуудай хэды шэнээн саг соо ниидэжэ хүрэхэ байһыень хомохой энэ коментатор тоолоһон байна.

США-гэй хилын саада тээхи сэрэгэй олон базанууд, тэдэнэй уг зорилгонь арадуудай һанаа сэдьхэлые зобоохо ёһоороо зобооно. Бүхы хүн түрэлтэнэй үнэхөөр хүсэжэ байгаа эб найрамдалые бэхижүүлхэ, уласхоорондын түгшүүрилые һулааруулха хэрэгтэ сэрэгэй базануудые байгуулха гэһэн американска политикын туһалжа шадахагүй байһаниинь элитэ. Энэ политикада эсэргүүгээр тэмсэхэ зуураа, арадууд хадаа эб найрамдалые аршалан хамгаалхын түлөө, ниитынгээ байгууламжые хамаархангүйгөөр оронуудай хоорондоо харилсан, эбэй ёһоор ажабайха ябадал баадхахын түлөө эрид тэмсэхэ байһанаа дахинаа мэдүүлнэ. Гэхэтэй хамта, США-гэй хилын саада тээхи базануудта эсэргүү хүдэлөөн гээшэ арадуудай национальна бэеэ даанхай байхын түлөө, гүрэнэйнгөө дүүрэн эрхэ сүлөөгэй түлөө арадуудай тэмсэһэн тэмсэл мүн.

Бусад оронууд дотор байгуулагдаһан американска сэрэгэй базанууд гансашье шэнэ агресси хэхэ ябадалда түхеэрдэг бэшэ байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Эдэ базанууд мүн американска капиталистическэ монополинуудай нүлөөе үргэдхэхэ, ехэ болгохо гэһэн зорилготой. Сэрэгэйнгээ базануудта түшэглэн, американска империалистнууд Филиппин, Панама гү, али Гренланди гэжэ датска арал дээрэ эзэрхэхэһээ гадна, мүн Япони ба Баруун Германида зоргоороо эзэрхэжэ байнад.

Американска базанууд бусад оронуудта байхадаа, тэндэхи арадуудай национальна мэдэрэлые доромжолно.

«Американецуудые ябуулха, Кефлавик гэжэ базые Исландиин болгохо гэһэн эрилтые Исландиин засагаархид улам ехээр хэдэг боложо байна.—гэжэ журнал бэшэнэ;—Урдахи, Азорска аралнууд дээрэхи базанууд тухай хэлсээн американецууд португальска захиргаан хоёрой хоорондо үшөө баталагдажа шадагдаадүй... Мароккодохи американска базанууд ехэ аюулда орохсёо байна... Ливи... Турци, Саудовска Арави, Греци, Итали дотоpхи США-гэй агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдые хангажа байдаг эгээл томо складуудай нэгэн байһан «Уилус Филд» гэжэ база эндэ аюулда орохёо байна.

Япони дотор энэ хүдэлөөн бүгэдэ арадай шэнжэтэй болонхой. Американска сэрэгэй базануудта эсэргүү национальна кампани сентябриин тэн багаар Окинава ба Сунакава аралнууд дээрэ эхилһэн байна. Американска базануудта эсэргүү забастовконууд улам олоор эмхидхэгдэдэг боложо байна. Тацикава арал дээрэ энэ жэлэй июль соо иимэ забастовко боложо, эндэхи сэрэгэй базые хангажа байдаг 7500 хүдэлмэришэд тус забастовкодо хабаадалсаа.

Базанууд тухайда баталагдаһан американо-филиппинскэ хэлсээе дахинаа хаража үзэе гэһэн тогтоол арадуудай эрилтэ доро Филиппинын нютагай парламент гаргаһан байгаа. Тус асуудалаар американо-филиппинскэ хэлсээн энэ зун Маниладa эхилһэн аад, американска түлөөлэгшэдэй буулта хэхэ хүсэлэнгүй байһан дээрэһээ эдэ хэлсээнүүд уданшьегүйгөөр мухардаа юм.

Американска сэрэгэй базануудта эсэргүү арадай хүдэлөөн Баруун Германида шангадажа байна. Энэ хүдэлөөн Германиие сэрэгтэ бэлэдхэхэ ябадалда эсэргүү, Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхын түлөө арадай тэмсэлтэй холбоотой гэжэ «Нейес дейчланд» газетэ бэшэнэ. США-гэй сэрэгэй базануудые французуудшье буруушаана. «Юманите» газетын тэмдэглэһэнэй ёһоор, хариин базанууд «эрхэ сүлөөемнай, нэрэ түрыемнай доромжолһон ябадал мүн» гэжэ французууд харадаг боложо байна. Мүн Англиингшье олохон хүн зон иимэ һанал бодолтой байха юм. «Трибюн» гэжэ неделибүхэнэй газетын тэмдэглэһэнэй ёһоор, «Холбоото Штадуудһаа дулдыдадаг ябадалаа усадхаха һэмди» гэжэ англичанинууд улам бododог боложо байна.

Италида, Саудовска Аравида, Ливидэ, Латинска Америкын оронуудташье США-гэй базануудта эсэргүү хүдэлөөнэй улам дэлгэржэ байһаниинь элитэ.

Хариин оронуудта американска сэрэгэй базануудай эмхидхэгдэһые бүхы дэлхэйн арадууд буруушаажа, тэдэниие усадхаха гэһэн эрилтэ мүнөө тэдэнэр табиха байна.

Германска Демократическа Республикада

(БАЙГУУЛАГДАҺААР ДОЛООН ЖЭЛЭЙНЬ ОЙДО)

Мекленбург округой хүдөө ажахын худалмэрилэгшэд орооһо таряанай һайн ургаса ургуулаа. Бороо хура ехэтэй байбашье һаань, орооһо таряанай хуряалга богони болзор соо, гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. МТС-үүд таряашадта ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тетерев гэжэ районой Тюрковско МТС-тэ хүдөө ажахын техникые ашаглаха түсэб зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. **Центральбильдын фото.**

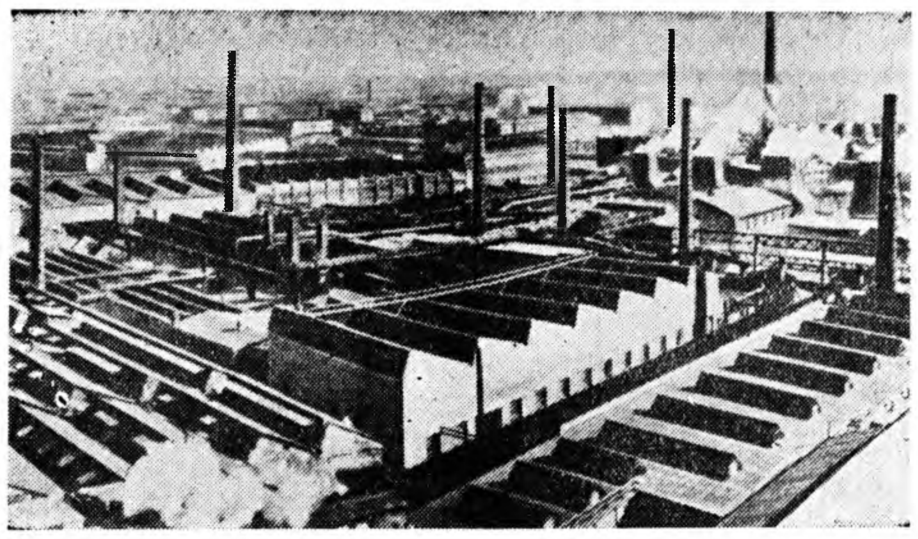

Металлургическа комбинадууд, станок бүтээлгын заводууд болон горнорудна промышленностиин предприятинуудта хэрэглэгдэдэг түхеэрэлгэ бүтээдэг Тельманэй нэрэмжэтэ хүндэ машина бүтээлгын завод республика доторхи тон томо предприятинуудай нэгэниинь гэжэ тоологдодог. Заводой продукци дэлхэйн бүхы оронуудта мэдээжэ болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Магдебургдахи Тельманэй нэрэмжэтэ завод. **ТАСС-эй фотохронико.**

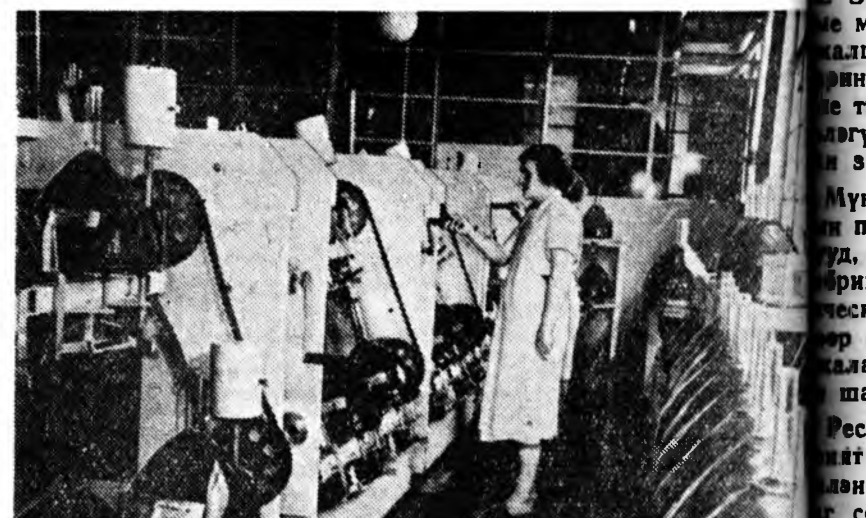

Республика дотор радиопромышленность түргэнөөр хүгжэжэ байна. Радиозаводууд орон дотор ба хилын саадахи элдэб оронуудта худа... хэдэн янзын телевизор мүнөө гаргана. Үйлэдбэриин үргэдхэгдэхэтэй хамта... визорнуудэй зарим детальнууд автоматическаар хэгдэдэг болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: телевизор бүтээн гаргадаг берлинскэ заводой цех доторхи хахад-автоматическа поточно лини харуулагдана. **Центральбильды...**

ГДР-эй промышленностиин амжалта

БЕРЛИН, октябриин 4. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын ажалшад республикынгаа байгуулагдаһаар 7 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаба. Берлинэй барилгашадай үүсхэлээр алдарта ойн хүндэлэлдэ ГДР дотор һайндэртэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэжэ, тэрээндэ арадай олон предприятинуудай коллективүүд хабаадаа.

Республикын промышленна хүгжэлтэдэ нилээд ехэ амжалта туйлагдаһан байна. Промышленностьдахи социалистическэ секторэй хубинь мүнөө үедэ 85 процентһээ дээшэ гаранхай. Тиихэдэ зарим округуудта (жэшээнь, Галле гэжэ округто) энэ хуби 95 процент шахуу болонхой. Дайнай үедэ һандаргагдаһан предприятинууд арадай засагай жэлнүүдэй турша дотор шэнэдхэгдэн заһагдаһан, «Лейна-верке», «Буна-верке» гэжэ химкомбинадуудые Вильгельм Пикын нэрэмжэтэ мансафельскэ гэжэ металлургическа завод, Берлиндэхи боро нүүрһэнэй комбинат, Брандербургдахи Эрнест Тельманэй нэрэмжэтэ хүндэ машина бүтээлгын завод, Магдебургдахи Карл Либкнехтын нэрэмжэтэ мотор бүтээлгын завод болон бусад предприятинууд шэнээр баригдаһан байна.

Росток округто «Варно-верфт», «Меитун-верфт», «Матиас-верфт» болон судна бүтээлгын бусад томо верфьнүүд баригдаа. ГДР-эй судна бүтээлгын промышленность 10 мянган тонно уһа түрихэ хэмжээтэй пассажирска судануудые бүтээн гаргадаг юм.

Советско-венгерскэ экономическа харилсаанууд тушаа

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительство Венгриин Арадай Республикын экономикын саашанхи хүгжэлтэдэ туһалхаяа хүсэжэ, Венгридэ кредит үгэхэ тухай ВНР-эй Правительствын гуйлтые һайн тээшэнь хаража үзөө.

Хэлсээ хэгдэһэнэй эсэстэ ССР Союзай Правительство ВНР-эй Правительствода 1957 ондо 100 миллион түхэригэй кредит үгэхэ, тэдэнэй 60 миллион түхэригэйнь кредит Венгриин арадай ажахыда илангаяа шухала эд бараагаар (туулга, хүбэн, холимог каучук, кокс ба бусад) үгтэхэ, 40 миллиониинь юрын мүнгөөр үгтэхэ юм.

Энэ кредит Венгриһээ жэлдээ хоёр процентыень абажа байхаар үгтэһэн байна. Мүн 1960—1965 онуудта жэл бүри адли хубяар венгерскэ эд бараанууд Советскэ Союзда эльгээгдэжэ, тэрэ кредидынь түлэгдэхэ юм.

Чехословакиин Компартиин ЦК партийна пропагандын зорилгонууд тухай тогтоол гаргаа

ПРАГА, октябриин 4. (ТАСС). Партийна гэгээрэлэй шэнэ жэлэй эхилһэнтэй дашарамдан партийна пропагандын зорилго тухай Чехословакиин Коммунистическэ партиин гаргаһан тогтоолые мүнөөдэр «Руде право» газетэ толилоо.

Тогтоол дотор партийна пропагандын зорилгонууд тухай, партиин гэшүүдые политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ тухай хэлэгдэнэ. Пропагандые удхынь талаарнь һайжаруулха, экономическа болон уласхоорондын асуудалнуудые шудалалгада ехэ анхарал табиха шухала гэжэ эндэ тэмдэглэгдэнэ.

Олониитэ арад зоной шиидхэхы үүргэтэй байдагынь, Коммунистическэ партиин хүтэлбэрилхы үүргэнь, мүн тэрэшэлэн Чехословаки дотор мүнөө үедэ болодог ангиин тэмсэлэй асуудалнууд онсолон тэмдэглэгдэхэ ёһотой гэжэ тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин уласхоорондын ехэ удхашанар тухай, энэ партиин дүй дүршэлые, түүхые шудалха шухала байһан тухайда энэ тогтоол дотор элеэр хэлэгдэнэ.

АЛБАНИИН ПОЛИНУУД ДЭЭРЭ

ТИРАНА, октябриин 5. (ТАСС). Албаниин таряашад намарай хүдэлмэри хэжэ эхилбэ. Кавайска, Люшненюгай болон энэ ороной бусад районуудай үргэн талада түрүүшын хэдэн зуугаад гектар газар хахалагдаад байна. Хадалиг газарнуудтань намарай культуранууд таригдажа эхилээ. Хүдөө ажахын хүдэлмэри хэхэдэнь машинно-тракторна станцинууд хүдөөгэй ажалшадта нилээд ехэ туһа хүргэнэ. Мүнөө жэлдэ МТС-үүд зөөлэн хахалалга дээрэ абажа харабал 340 мянган гектар газар элдүүрилхэ байна. Мүнөө үедэ Албаниин полинууд дээрэ 1100 трактор хүдэлмэрилнэ.

Франциин ажалшад ажабайдалаа һайжаруулхын түлөө бүри шангаар тэмсэнэ

ПАРИЖ, октябриин 4. (ТАСС). Промышленностиин энгэйшье, национализированнэшье хубида хүдэлмэрилдэг Францин ажалшад ажабайдалаа һайжаруулхын түлөө бүри шангаар тэмсэнэ гэжэ Францин Ажалай бүгэдэнниитын конфедерациин бюро өөрынгөө зүблөөн дээрэ тэмдэглээ. Һүүлэй үедэ энэ тэмсэл элитэ ехэ амжалта туйлаа гэжэ бюро тэмдэглэбэ. Жэшээнь, хэдэ хэдэн предприятинуудта салин хүлһэ ехэ болгогдоо.

Саашань энэ бюро национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадагшадые Алжирта зобоожо байһан тухай асуудалые хаража үзөө. Иимэ хэһээлтэдэ Францин демократическа ниитэ зон ехээр дураа гутана гэжэ бюро мэдүүлээ. Энэ асуудалые хаража үзөөд, баримтануудые тэндэнь ошожо шалгажа үзэхэ түлөөлэлгэтэ комисси Алжирта эльгээхыень уряалжа конфедеральна бюро Национальна суглаанда хандаа.

Францин национальна суглаанай бюро һунгагдаба

ПАРИЖ, октябриин 4. (ТАСС). Үсэгэлдэр Национальна суглаанай заседани дээрэ бюро һунгагдаа. Энэ бюродонь түрүүлэгшын орлогшонор, 14 секретарьнууд, 3 квесторнүүд ороно. Коммунист Роже Гароди түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор һунгагдаа. Мүн тэрэшэлэн коммунистическэ партиин гэшүүн Мари-Клод Вайян-Кутюрье түрүүлэгшын орлогшонорой нэгэниинь боложо һунгагдаба. 14 секретарьнарай гурбан тушаалые коммунистнууд эзэлнэ.

„Суэцкэ канал хамжан ашаглагшадай нэгэдэл" байгуулгада эсэргүүсэнэ

ДЕЛИ, октябриин 4. (ТАСС). «Суэцкэ канал хамжан ашаглагшадай нэгэдэл» гэдэгэй байгуулагдахые буруушаанаб, юундэб гэхэдэ, энэ нэгэдэл суэцкэ асуудалые амгалан ёһоор шиидхэлгэдэ һаад хэхэ байна гэжэ Цейлоной премьер-министр Бандаранаике гэгшэ үсэгэлдэр пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ гээд Коломбоһоо дамжуулна.

Цейлоной правительство энэ асуудалые амгалан ёһоор шиидхэлгэдэ туһалхаяа бүхы хүсөөрөө оролдохо байна гэжэ Бандаранаике мэдүүлээ.

Суэцкэ канал дээрэ

КАИР, октябриин 4. (ТАСС). Хүдэлмэри хэхэ тухай Суэцкэ каналай египетскэ хүтэлбэрилэгшэдтэй договор баталһан лоцманууд суднануудые каналаар ябуулжа шадаха байна гэжэ МЕН агентствын корреспондент Порт-Саидһаа мэдээсэнэ.

Египедэй ба хариин гүрэнүүдэй олон лоцманууд бэлэдхэлээ хэжэ дүүргээ гэжэ Суэцкэ каналай захиргаанай директор Махмуд Юнес мэдүүлбэ. Каналай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэридэ абаха тухай ямаршье яһанай лоцмануудһаа ороһон мэдүүлгыень хаража үзэхөөр бэлэн байна гэжэ Юнес хэлэбэ.

Бразилиин Компартиин ЦК-гэй хэһэн мэдүүлгэ

МОНТЕВИДЕО, октябриин 4. (ТАСС). Рио-де-Жанейрэдэ хэблэгдэдэг «Воз операριа» газетэ Бразилиин дотоодын ба гадаадын политическэ байдал тухай Бразилиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй мэдүүлгэ толилоо.

Атомай зүйлнүүдые Холбоото Штадуудта гаргажа абаашалга болюулха тухай Бразилиин правительствын абаһан шиидхэбэриие, атомай зүйл тухай Холбоото Штадуудтай хэһэн хэлсээгээ энэ правительствын болюулһыень Центральна Комитет һайшаана.

Политическэ бүхы хүсэнүүдэй хоорондоо үргэн харилсаа холбоо тогтоохо шухала байһан тухайда тэрэ мэдүүлгэ дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ. Тиимэ харилсаа холбоон атомай хүсын талаар правительствын хараалһан политикые бодото дээрэнь бэелүүлхэдэ ехэ туһа болохо байгаа.

Коммунистическэ парти полициин зоргооро аашалдаг ябадалые хүдэлмэришэнэй ба коммунистическэ хүдэлөөе мүрдэдэг ябадалые буруушаажа байһанаа мэдүүлнэ. Бэеэ даанхай гадаадын политика бэелүүлхын түлөө, худалдаа наймаа сүлөөтэйгөөр хэхын түлөө, дэлхэйн бүхы оронуудтай хани ёһоной харилсаа тогтоохын түлөө тэмсэхыень Компарти бүхы патриодуудые болон демокрадуудые уряална.

Алжиртахи дайе болюулхын түлөө

ПАРИЖ, октябриин 4. (ТАСС). Пьер Кот толгойтой түрүү республиканецуудай союзай парламентска бүлэг иимэ дурадхал Национальна суглаанда оруулба. Алжиртахи дайе болюулха ба Алжирай асуудалые үнэн зүбөөр шиидхэхэ зорилгоор правительство хэлсээ дары хэжэ эхилхэ ёһотой.

Тиихэ зуура, Алжиртахи национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадагшадые хэһээһэн, зобооһоной түлөө гэмтэ нюурнуудай хэрэг шалгажа үзэхэ комисси байгуулха тухай дурадхалые хэдэн коммунист-депутадууд национальна суглаанай бюродо Компартиин парламентска бүлэгэй умэнэһөө оруулаа.

ФИЛАДЕЛЬФИДЭ НИКСОН ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

США-гэй президентын орлогшо Никсон октябриин 3-да Филадельфидэ һунгуулиин урда тээхи үгэ хэлэхэдээ, водородно бомбо туршалгые болюулха тухай, аргатай боломсооро сэрэгэй алба хэхэ ябадал болюулха тухай демократическа партиин үмэнэһөө президентын кандидадта дэбжүүлэгдэһэн, Стивенсоной дурадхалые эрид шууд буруушаагаа.

Никсоной хэлэһэн үгэнь Сагаан байшангай ба гүрэнэй департаментын зүгһөө уридшалан һайшаагдаһан байгаа гэжэ Юнайтед Пресс агентство мэдээсэнэ.

Австрида забастовконууд болоно

ВЕНА, октябриин 4. (ТАСС). Австриин пекарнинуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад бүгэдэниитээрээ забастовко хэбэ. Энэнь табадахи үдэрөө үргэлжэлжэ байна. Забастовко хэһэн хүнүүд салин хүлһөө ехэ болгохые эринэ. Энэ забастовко эмхитэйгээр боложо байна гэжэ демократическа хэблэл тэмдэглэнэ.

Ниитэ ажалшадай энэ тэмсэлые Австриин зон, нэн түрүүн хүдэлмэришэн анги олоороо дэмжэнэ. Һүүлэй үдэрнүүдтэ олохон томо предприятинууд дээрэ, жэшээнь, Дунавицадахи металлургическа завод дээрэ, Доодо Австриин нефть абадаг олзоборинуудта, мүн бусад газарнуудта митингнүүд болоо. Митингдэ хабаадагшад забастовко хэгшэдые бүримүһэн дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ.

Салин хүлһэ ехэ болгохо тухай эрилтэнүүдые дэмжэһэн саг зуурын забастовконууд «Шелер-Блекман-Верке», «Велер-Верке», «Аустриа-Эмаль-Верке» гэһэн заводуудта, Лобаугай нефть хадалгадаг газарнуудта, мүн бусад предприятинуудта болоо гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Америкын адмирал шалгалта хэхээ Урда Корейдэ ошоо

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 4. (ТАСС). Дальна Востогой оронуудаар шалгалта хэжэ ябаа США-гэй Номгон далайн флодые командалагша Стамп үсэгэлдэр Сеулда ерээ гэжэ Америкын мэдээсэлэй агентство дамжуулба. Сэрэгэй байдалда дахин оруулагдаһан Кэсоной шадархи американска сэрэгүүдэй эзэлдэг газарые Стамп хараһан байна.

Стампые Дальна Востогтохи американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагша генерал-лейтенант Лемницер, Дальна Востогтохи США-гэй ябаган сэрэгүүдые командалагша генерал Уайт үдэшэжэ ябаа. Стамп Сеулда бусажа ерээд, Урда-Корейн сэрэгэй ударидагшадтай уулзаа.

Стамп мүнөөдэртөө Токио ниидэ.

Урда Корейдэ сэрэгэй бэлэдхэл хэгдэнэ

ПХЕНЬЯН, октябриин 5. (ТАСС). Һаяхан Урда Корейн гүрэнэй совет аха наһанай зарим хүнүүдые албанда татаха тухай шиидхэбэри абаа гэжэ Урда Корейн агентствонуудай мэдээсэлые үндэһэ баримта болгон Корейн центральна телеграфна агентство (ЦТАК) дамжуулна. Энэ шиидхэбэриин ёһоор, 27-һоо 39 хүрэтэр наһатай врачууд, юристнүүд, шофёрнууд албанда татагдаха юм.

Аха наһанай хүнүүдые албанда таталга юун гэжэ гэршэлнэб гэбэл, Ли Сын Манай правительство Урда Корейдэ сэрэгэй бэлэдхэл улам яаралтайгаар хэнэ гэжэ ЦТАК тэмдэглэнэ.

Австрали дотор Англиин атомна зэбсэг туршагдана

ЛОНДОН, октябриин 4. (ТАСС). Мүнөөдэр Маралингда (Урда Австрали) Англиин атомна зэбсэг туршагдаа гэжэ Австралиһаа дамжуулагдаба гээд Рейтер агентство мэдээсэнэ. Энэнь һүүлэй үдэрнүүдтэ хэгдэһэн хоёрдохи туршалга болоно.

Алжиртахи байдал

ПАРИЖ, октябриин 4. (ТАСС). Джебель-Амурай (Алжир) оршомдо Францин сэрэгүүдэй ба Алжирай тэмсэлшэдэй хоорондо зэбсэгтэ ехэ тулалдаан болоно гэжэ Парижай газетэнүүд мэдээсэнэ. Уржадэр эндэ байлдаанууд боложо эхилээ. Алжирай тэмсэлшэдтэ эсэргүү байлдахын тулада Францин командовани авиаци, агаарай-десантын сэрэгүүдые, мүн «ударна отрядууд» гэдэгүүдые эльгээгээ. Энэ тулалдаан Алжирта сэрэгэй ябуулгануудай эхилһэнһээ хойшо болоһон эгээн ехэ тулалдаан мүн гэжэ «Франс Суар» газетэ мэдүүлнэ.

Хүдөө ажахын асуудалнуудаар Берлиндэ уласхоорондын конференци боложо эхилбэ

БЕРЛИН, октябриин 4. (ТАСС). Хүдөө ажахын талаар хэгдэдэг научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриие тааралдуулан ябуулха асуудалаар уласхоорондын конференци үсэгэлдэр эндэ нээгдээ. Конференцидэ Советскэ Союзай, Хитадай, Чехословакиин, КНДР-эй, Венгриин, Болгариин, ГДР-эй эрдэмтэд хабаадаха.

Лондондо Ехэ театрын баледэйхидэй табиһан түрүүшын зүжэгэй амжалта

ЛОНДОН, октябриин 4. (ТАСС). С. Прокопьевой «Ромео ба Джульетта» гэжэ балет үсэгэлдэр Лондондо табигдажа, зүжэг хараһан хүнүүдэй зүгһөө ехээр һайшаагдаа. «Ковент-Гарден» театрын зал соо хүнүүд дүүрэн сугларaa. Тэдэнэр советскэ артистнуудай зүжэгые угаа баяртайгаар угтаһан байна. Зүжэгэй эхилхэдэ советскэ артистнуудта баглаа сэсэгүүдые баряа.

Премьер-министр Иден һамгантаяа сценэ дээрэ гаража, гол рольдо наадаһан Улановае амаршалаа. Иден зүжэгтэ хабаадаһан артистнуудтай хөөрэлдөө.

Зүжэгэй һүүлээр «Ковент-Гарден» театрын ахалагша администратор Дэвид Уэбстер зал соо һууһан хүнүүдтэ хандан иигэжэ хэлээ: «Энэ хадаа культурна харилсаанай түүхэдэхи эгээн гайхамшагта событинуудай нэгэниинь мүн».

Ехэ театрын директор М. И. Чулаки үгэ хэлэхэдээ, Ехэ театрын баледэйхидэй ба «Сэдлерс Уэлсын» английска артистнуудай уулзаһан ябадал Англи Советскэ Союз хоёрой культурна харилсаанай хүгжэлтэдэ ехэхэн удхашанартай событи болохо байна гэжэ мэдүүлээ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина. 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00885. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №...